

Polski Koncern Naftowy ORLEN
Spółka Akcyjna

**Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej
Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN
Spółka Akcyjna
za 2008 rok**

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

I.	AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN	3
1.1	Rachunek zysków i strat	3
1.1.1	Przychody	3
1.1.2	Wynik operacyjny	3
1.1.3	Przychody i koszty finansowe netto	3
1.1.4	Zysk przed opodatkowaniem, podatek dochodowy i wynik netto	4
1.2	Bilans	4
1.3	Rachunek przepływów pieniężnych	5
1.4	Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń	5
1.5	Produkcja	12
1.6	Struktura zadłużenia i zarządzanie zasobami finansowymi	13
1.6.1	Pożyczki udzielone	14
1.6.2	Poręczenia i gwarancje	14
1.6.3	Zobowiązania warunkowe Grupy ORLEN	15
1.6.4	Emisja obligacji	15
1.6.5	Instrumenty finansowe	15
1.7	Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	15
1.8	Publikacja prognoz wyników finansowych	16
II.	WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W GRUPIE ORLEN W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU TECHNICZNEGO ..	17
III.	CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORLEN	21
IV.	STRUKTURA GRUPY ORLEN I JEJ ZMIANY W 2008 ROKU	28
4.1	Spółki działalności podstawowej	28
4.1.1	Spółki branżowe (wg wielkości obrotów)	28
4.1.2	Spółki zajmujące się sprzedażą paliw i gazu (wg wielkości obrotów)	28
4.2	Spółki działalności uzupełniającej	28
4.2.1	Spółki transportowe (wg wielkości obrotów)	28
4.2.2	Spółki serwisowe (wg wielkości obrotów)	28
4.2.3	Spółki pozostałe (wg wielkości obrotów)	28
4.3	Zmiany własnościowe w Grupie ORLEN w 2008 roku	29
V.	ZMIANY W ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIU PKN ORLEN S.A. I SPÓŁKAMI GRUPY ORLEN	33
VI.	INFORMACJE DODATKOWE	36
6.1	Informacje o znaczących umowach	36
6.2	Informacje o podstawowych produktach i usługach oraz o rynkach zbytu i źródłach zaopatrzenia ze wskazaniem poszczególnych dostawców	37
6.3	Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez PKN ORLEN S.A. lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe	38
6.4	Informacje o toczących się postępowaniach dotyczących zobowiązań lub wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych PKN ORLEN S.A.	38
6.5	Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24	38
6.6	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska	38
6.7	Informacje o dacie zawarcia przez PKN ORLEN S.A. umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych oraz wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	38
6.8	Liczba akcji PKN ORLEN S.A. i pozostałych podmiotów Grupy ORLEN, będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących PKN ORLEN S.A.	38
6.9	Akcjonariat PKN ORLEN S.A.	39
6.10	Raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego	39

I. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

1.1 Rachunek zysków i strat

1.1.1 Przychody

W 2008 roku Grupa Kapitałowa PKN ORLEN („Grupa ORLEN”) osiągnęła przychody ze sprzedaży ogółem (bez akcyzy) w wysokości 79.535.205 tysięcy złotych, tj. o 15.742.222 tysiące złotych (o 24,7%) powyżej poziomu z 2007 roku. Wzrost wartości sprzedaży w 2008 roku wynika ze zwiększenia sprzedaży segmentu rafineryjnego (o 19,1%). Z kolei sprzedaż segmentu petrochemicznego, chemicznego i pozostałej działalności zmniejszyła się odpowiednio o 10,2%, 1,1% i 9,3%.

Wzrost sprzedaży w segmencie rafineryjnym jest m.in. efektem zwiększenia wolumenów sprzedaży o 19,4%, szczególnie benzyn i oleju napędowego o ponad 20% oraz utrzymywania się wciąż wysokich notowań produktów rafineryjnych pomimo gwałtownej przeceny pod koniec 2008 roku. Z kolei sprzedaż wolumenowa segmentu petrochemicznego w 2008 roku zmniejszyła się o 3,3%. Do produktów charakteryzujących się największym spadkiem sprzedaży należały m.in.: butadien (o 28,1%), fenol (o 14,7%) oraz propylen (o 9,7%). Sprzedaż segmentu chemicznego w 2008 roku w ujęciu wolumenowym spadła o 3,7%, a największy spadek dotyczył PCW i granulatu oraz nawozów sztucznych, których sprzedaż zmniejszyła się odpowiednio o 13,7% i o 1,6%.

1.1.2 Wynik operacyjny

Strata operacyjna w 2008 roku wyniosła (-) 1.603.322 tysięcy złotych w porównaniu do zysku operacyjnego w 2007 roku 2.603.882 tysiące złotych.

Obniżenie zysku operacyjnego Grupy ORLEN był rezultatem niższych wyników operacyjnych w Polskim Koncernie Naftowym ORLEN S.A. („PKN ORLEN S.A.”) o 1.456.840 tysięcy złotych, w Grupie Kapitałowej UNIPETROL („Grupie UNIPETROL”) o 440.584 tysiące złotych oraz w Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. o 228.862 tysiące złotych. Główną przyczyną spadku wyników operacyjnych w ww. spółkach był ujemny wpływ dynamicznie spadających cen ropy na wycenę zapasów na łączną kwotę (-) 3.010.900 tysięcy złotych. Niższy zysk operacyjny był również efektem oddziaływania niekorzystnych warunków makroekonomicznych, związanych z kursem walutowym, dyferencjałem oraz marżami, na łączną kwotę w wysokości (-) 995.000 tysięcy złotych. Wyższe ceny surowców energetycznych zużywanych na potrzeby własne obniżyły zysk operacyjny o około (-) 701.000 tysięcy złotych. Z kolei zwiększona poprawa efektywności operacyjnej, związana przede wszystkim z wyższą sprzedażą wolumenową, przyczyniła się do wzrostu zysku operacyjnego o około 2.225.000 tysięcy złotych. Dodatkowo w 2008 roku ograniczony został wpływ zdarzeń o charakterze jednorazowym, które spowodowały pogorszenie wyniku 2007 roku o 391.000 tysięcy złotych. Zdarzenia te były związane przede wszystkim z remontami instalacji produkcyjnych w Grupie Unipetrol i Grupie Możejki oraz utrudnieniami logistycznymi wywołanymi awarią rurociągu produktowego PERN.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto osiągnęły poziom (-) 2.351.027 tysięcy złotych, głównie w wyniku przeprowadzonych, zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 36 testów na utratę wartości aktywów w wysokości 2.376.102 tysiące złotych. Najistotniejszą pozycję stanowił odpis dotyczący aktywów spółki AB Mazeikiu Nafta.

Informacje o kwocie utworzenia oraz odwrócenia odpisu aktualizującego w odniesieniu do aktywów trwałych opisane zostały również w nocie 6 oraz 7.1, 7.3 i 7.8 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

W 2008 roku wskaźnik EBITDA (zysk operacyjny powiększony o amortyzację) wyniósł 888.061 tysięcy złotych i był niższy o 4.147.244 tysięcy złotych od osiągniętego w roku ubiegłym.

1.1.3 Przychody i koszty finansowe netto

Koszty finansowe netto w 2008 roku wyniosły 1.578.614 tysięcy złotych i były o 1.718.416 tysięcy złotych wyższe w stosunku do roku 2007.

W związku z obserwowaną w końcu roku deprecjacją złotego wykazano (-) 1.100.692 tysiące złotych z tytułu ujemnych różnic kursowych netto z przeszacowania pozycji w walutach obcych, z czego najistotniejszą pozycję stanowiły ujemne niezrealizowane różnice kursowe od kredytów w EUR w kwocie (-) 808.941 tysięcy złotych. W 2007 roku na skutek znacznej aprecjacji złotego dodatnie różnice kursowe netto wyniosły 840.318 tysięcy złotych.

Grupa ORLEN wykorzystuje kredyty w EUR do finansowania działalności jako naturalne zabezpieczenie ekonomiczne przed zmiennością wyników operacyjnych na skutek wahań kursu złotego.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Koszty odsetkowe związane z obsługą zadłużenia wyniosły w omawianym 541.765 tysięcy złotych i były o 38.677 tysięcy złotych wyższe w stosunku do roku ubiegłego. Dodatkowo negatywnie na wynik na działalności finansowej wpłynęła wycena instrumentów finansowych, która w 2008 roku osiągnęła poziom (-) 92.844 tysiące złotych w porównaniu z 44.889 tysięcy złotych w roku ubiegłym.

1.1.4 Zysk przed opodatkowaniem, podatek dochodowy i wynik netto

W 2008 roku Grupa ORLEN osiągnęła stratę przed opodatkowaniem w wysokości (-) 2.915.403 tysiące złotych, w 2007 roku zysk przed opodatkowaniem wyniósł 3.011.065 tysięcy złotych. Strata netto wyniosła (-) 2.526.626 tysięcy złotych, podczas gdy w roku ubiegłym zysk netto wyniósł 2.480.426 tysięcy złotych.

1.2 Bilans

Na dzień 31 grudnia 2008 roku, suma bilansowa Grupy ORLEN wyniosła 46.975.750 tysięcy złotych i była wyższa o 872.925 tysięcy złotych (o 1,9%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Wartość aktywów trwałych zwiększyła się w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku o 2.544.519 tysięcy złotych (o 9,5%) i osiągnęła wartość 29.280.856 tysięcy złotych.

Wartość rzeczowych aktywów trwałych wzrosła o 1.434.832 tysiące złotych (o 5,8%), głównie w efekcie poniesionych nakładów inwestycyjnych w wysokości 3.938.926 tysięcy złotych i amortyzacji majątku w wysokości 2.395.209 tysięcy złotych. W związku z przeprowadzonymi, zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 36, testami na utratę wartości aktywów, dokonano odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne w kwocie (-) 2.498.689 tysięcy złotych. Dodatkowo odnotowano powstanie różnic kursowych powstałych z przeliczenia majątku spółek zagranicznych w wysokości 2.525.650 tysięcy złotych. Szczegółowe dane dotyczące dokonanych odpisów aktualizujących zostały zaprezentowane w notach 6, 7.1, 7.3 i 7.8 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

Ponadto nastąpił wzrost wartości akcji i udziałów w jednostkach wycenianych metodą praw własności o 860.801 tysięcy złotych w efekcie rozpoznania wartości firmy na transakcji nabycia akcji Polkomtel S.A. w wysokości 537.920 tysięcy złotych i wyceny tych aktywów w wysokości 271.601 tysięcy złotych.

Na koniec 2008 roku wartość aktywów obrotowych obniżyła się do 17.694.894 tysięcy złotych z 19.366.488 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2007 roku. Głównym czynnikiem spadku aktywów obrotowych było zmniejszenie wartości zapasów o (-) 1.276.362 tysiące złotych (o 12,3%), należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności o (-) 528.281 tysięcy złotych (o 7,7%) i środków pieniężnych o (-) 154.008 tysięcy złotych (o 10,3%). Zmniejszenie stanu zapasów jest następstwem spadku cen paliw i ropy naftowej na giełdach światowych, które spowodowały konieczność przeszacowania poziomu zapasów do cen rynkowych. Równocześnie odnotowano znaczący wzrost wartości należności z tytułu podatku dochodowego o 276.661 tysięcy złotych (o 239,8%) oraz krótkoterminowych aktywów finansowych o 89.875 tysiące złotych (o 53,5%) w stosunku do roku ubiegłego.

Kapitał własny na 31 grudnia 2008 roku wyniósł 20.531.647 tysięcy złotych i spadł o (-) 2.041.113 tysięcy złotych, (o 9,0%) w stosunku do stanu z końca 2007 roku w wyniku spadku zysków zatrzymanych o (-) 3.190.293 tysiące złotych. Spadek tej pozycji jest rezultatem wypłaty dywidendy w kwocie 692.888 tysięcy złotych przez PKN ORLEN S.A. oraz straty netto za rok 2008 w kwocie 2.526.626 tysięcy złotych. Pozytywny wpływ na kapitał własny miało zmniejszenie różnic kursowych z przeliczenia jednostek podporządkowanych o 1.251.144 tysiące złotych.

Zadłużenie Grupy ORLEN ogółem (kredyty i pożyczki) osiągnęło na dzień 31 grudnia 2008 roku poziom 13.892.765 tysięcy złotych, co oznacza wzrost o 3.570.821 tysięcy złotych w porównaniu do stanu na koniec 2007 roku.

Zmniejszenie stanu kredytów i pożyczek długoterminowych oraz odpowiadający mu wzrost stanu kredytów krótkoterminowych jest efektem wykazania w sprawozdaniu finansowym zobowiązań długoterminowych z tytułu kredytów w wysokości 9.475.449 tysięcy złotych w zobowiązaniach krótkoterminowych. Są to zobowiązania wynikające z umów kredytowych zawierających zapisy odnośnie wymaganego poziomu relacji zadłużenia netto do wskaźnika EBITDA (wynik z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację), które na dzień 31 grudnia 2008 roku zostały przekroczone ze względu na zaistniałe na 31 grudnia 2008 naruszenie warunków części umów kredytowych.

Przekroczenie wymaganego w umowach poziomu relacji zadłużenia netto do EBITDA nastąpiło przede wszystkim wskutek wpływu efektów księgowych związanych z wyceną zapasów w następstwie spadku cen ropy i produktów rafineryjnych, jak również z tytułu przeszacowania kredytów walutowych spowodowanego spadkiem kursu złotego.

Zgodnie z wymogami międzynarodowego standardu rachunkowości MSR 1 naruszenie warunków umów kredytowych, które może spowodować ograniczenie bezwarunkowej dostępności kredytów w okresie najbliższych 12 miesięcy, powoduje konieczność zakwalifikowania związanych z takimi umowami zobowiązań jako krótkoterminowe.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Jednocześnie, na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania żadna z umów kredytowych zawierających zapisy odnośnie wymaganego poziomu skonsolidowanego zadłużenia nie została postawiona w stan wymagalności.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania, dla kredytów o wartości 9.066.166 tysięcy złotych, PKN ORLEN S.A. zakończył rozmowy z kredytodawcami będącymi stronami ww. umów odnośnie warunków kontynuowania finansowania i uzyskał zgody banków na okresowe przekroczenie maksymalnego wskaźnika zadłużenia oraz na kontynuowanie współpracy w ramach wcześniej przyznanych limitów i terminów spłaty kredytów, co spowoduje wykazanie tych zobowiązań kredytowych jako zobowiązania długoterminowe w sprawozdaniach finansowych za drugi kwartał 2009 roku. Dla kredytów o wartości 409.283 tysięcy złotych trwają rozmowy odnośnie warunków kontynuowania finansowania.

Tym samym, PKN ORLEN na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania miał dostęp do niewykorzystanych środków z ww. umów.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem ani po dniu bilansowym nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat kapitału bądź odsetek z tytułu kredytów lub pożyczek.

1.3 Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej zwiększyły się o 1.651.694 tysiące złotych w porównaniu z rokiem 2007 i wyniosły 3.616.760 tysięcy złotych.

Na wzrost wartości przepływów pieniężnych netto z działalności operacyjnej w 2008 roku największy wpływ miały zmiany w kapitale pracującym (zapasach, należnościach i zobowiązaniach) na poziomie 1.358.197 tysięcy złotych w porównaniu z (-) 2.830.442 tysiącami złotych w 2007 roku.

Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej w 2008 roku wyniosły (-) 4.384.957 tysięcy złotych, podczas gdy w roku ubiegłym osiągnęły poziom (-) 2.845.108 tysięcy złotych. W 2008 roku wydatki inwestycyjne (na nabycie składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych) wyniosły (-) 3.969.409 tysięcy złotych przy (-) 3.693.736 tysiącach złotych w roku poprzednim.

Wydatki na nabycie akcji i udziałów w omawianym okresie wyniosły (-) 736.860 tysięcy złotych głównie w związku z zakupem akcji Polkomtel S.A. Wartość otrzymanych odsetek i dywidend wyniosła 199.269 tysięcy złotych.

W roku 2008 przepływy pieniężne netto z działalności finansowej wyniosły 612.573 tysiące złotych przy poziomie 27.039 tysięcy złotych w 2007 roku. Wpływy netto z tytułu kredytów, pożyczek i emisji dłużnych papierów wartościowych w 2008 roku wyniosły 1.902.126 tysięcy złotych i były wyższe o 1.234.218 tysięcy złotych w stosunku do roku ubiegłego.

Łącznie przepływy z poszczególnych obszarów funkcjonowania Grupy ORLEN spowodowały spadek stanu środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2008 roku o 154.008 tysiące złotych do poziomu 1.344.224 tysiące złotych (dla porównania stan środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniósł 1.498.232 tysiące złotych).

1.4 Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń

Do najważniejszych czynników ryzyka wpływających na wyniki Grupy ORLEN należały:

Wahania cen ropy naftowej oraz marż produktów rafineryjnych i petrochemicznych

W I półroczu 2008 roku ceny ropy naftowej charakteryzował silny trend wzrostowy, który w II połowie roku uległ odwróceniu. Notowania ropy Brent DTD wzrosły z 96,95 USD/bbl w dniu 2 stycznia do 144,23 USD/bbl w dniu 3 lipca, aby w drugiej połowie roku gwałtownie spaść do poziomu 36,55 USD/bbl w dniu 31 grudnia.

W 2008 roku doszło do wzrostu marż z notowań (crack) na lekkim oleju opałowym o 104,1% do poziomu 196,43 USD/tonę, oleju napędowym o 71,4% do poziomu 222,68 USD/tonę oraz paliwie Jet A-1 o 64,9% do poziomu 273,20 USD/tonę. Odwrotne tendencje odnotowane zostały w zakresie benzyn, dla których marże spadły o 26,9% do poziomu 119,46 USD/tonę i oleju opałowego III – spadek marż o 31,8% do (-) 272,99 USD/tonę. W 2008 roku nastąpiło pogorszenie koniunktury w segmencie petrochemicznym, który charakteryzował się spadkiem marż prawie wszystkich produktów. W 2008 roku doszło do spadku marż na benzenie o 39,1% do poziomu 310,00 USD/tonę, toluenie o 25,8% do poziomu 196,00 USD/tonę, ortoksylenie o 21,6% do poziomu 442,00 USD/tonę, paraksylenie o 12,4% do poziomu 516,00 USD/tonę, tlenku etylenu o 66,7% do poziomu 239 USD/tonę oraz fenolu o 10,6% do poziomu 1.025 USD/tonę. Wzrosły natomiast marże na etylenie o 24,7% do poziomu 873,00 USD/tonę, propylenie o 5,3% do poziomu 670,00 USD/tonę oraz butadienie o 33,7% do poziomu 861,00 USD/tonę.

Zmienność kursu walutowego

Fluktuacja kursów walutowych wywiera istotny wpływ na przychody ze sprzedaży. Dotyczy to przede wszystkim relacji PLN/USD oraz PLN/EUR. Poziomy przychodów oraz realizowanych zysków są w dużej mierze pochodnymi wartości złotego wobec walut obcych poprzez kształtowanie cen na rynku polskim w oparciu o tzw. parytet importowy, polegający na ustalaniu cen produktów rafineryjnych i petrochemicznych na bazie europejskich notowań. Dodatkowo koszty ropy naftowej i surowców oraz koszty obsługi zadłużenia są wyrażone w walutach obcych. W roku 2008 średni kurs PLN/USD zmniejszył się o 13,1%, do poziomu 2,41 PLN/USD, w porównaniu z rokiem 2007 (liczony jako średnia arytmetyczna z kursów dziennych ustalanych przez Narodowy Bank Polski w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia). Jednocześnie, osłabieniu o 7,2%, do poziomu 3,51 PLN/EUR, uległ również średni kurs PLN/EUR.

W 2008 roku, średni kurs LTL/USD zmniejszył się o 6,5% do poziomu 2,36 LTL/USD, w porównaniu z rokiem 2007. Na niezmiennym poziomie w stosunku do roku 2007 pozostał kurs LTL/EUR, który wyniósł 3,45 LTL/EUR. W 2008 roku, średni kurs CZK/USD zmniejszył się o 16,1% w porównaniu z rokiem ubiegłym, do poziomu 17,03 CZK/USD. Jednocześnie, osłabieniu o 10,2% do poziomu 24,94 CZK/EUR, uległ średni kurs CZK/EUR.

W związku z fluktuacją kursów walutowych w 2008 roku PKN ORLEN S.A. odnotował ujemny wynik na działalności finansowej w obszarze różnic kursowych netto. Dewaluacja złotego przyczyniła się również do wzrostu poziomu zadłużenia finansowego w wyniku przeszacowania kredytów w walutach obcych.

Wzrost gospodarczy i stopa bezrobocia, sytuacja na rynkach światowych

W 2008 roku obserwowano osłabienie tempa wzrostu gospodarczego PKB, do czego przyczyniła się sytuacja panująca na światowym rynku finansowym. Szacunkowy wzrost PKB osiągnął poziom 4,8% wobec 6,7% w 2007 roku. Główne źródła wzrostu gospodarczego w Polsce to przede wszystkim ożywienie popytu inwestycyjnego, zwiększenie poziomu konsumpcji oraz dynamicznie rosnący eksport. Według danych wstępnych GUS, w 2008 roku wartość eksportu liczonego według cen bieżących wyniosła 114,6 miliarda euro i była o 12,5% wyższa w porównaniu z rokiem 2007. Na rynku pracy w 2008 roku zaobserwowano dalszą poprawę sytuacji. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 4,8% wyższe niż przed rokiem. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2008 roku wyniosła 9,5% wobec 11,2% w grudniu 2007 roku. W Czechach i na Litwie szacunkowa dynamika PKB w 2008 roku wyniosła odpowiednio 3,5% i 3,1% wobec 6,5% i 8,9% w 2007 roku. Dynamika PKB w Niemczech w 2008 roku wyniosła 1,3% wobec 2,5% w roku 2007. Poprawa sytuacji na rynku pracy oraz sprzyjające tendencje makroekonomiczne mają istotny wpływ na poziom sprzedaży produktów Grupy ORLEN.

W trakcie 2008 roku Grupa ORLEN funkcjonowała w diametralnie zmiennych warunkach rynkowych. Kryzys finansowy, który dotknął światową gospodarkę w 2008 roku doprowadził do obniżenia popytu na ropę i paliwa, a tym samym do spadku ich cen. W drugim półroczu 2008 roku radykalnemu obniżeniu uległy notowania ropy naftowej oraz produktów rafineryjnych. Notowania Brent DTD, które z poziomu 96,95 USD/bbl w dniu 1 stycznia wzrosły do 144,23 USD/bbl w dniu 3 lipca, w drugiej połowie roku gwałtownie spadły do 33,66 USD/bbl w dniu 24 grudnia. Czynniki te miały bardzo istotny wpływ na przeszacowanie wartości zapasów ropy, a przez to na wynik Grupy ORLEN.

Od sierpnia 2008 roku nastąpiła również drastyczna deprecjacja polskiej waluty. Osłabienie złotówki spowodowało w PKN ORLEN S.A. konieczność przeszacowania kredytów walutowych, a tym samym obniżyło wynik finansowy.

Kryzys finansowy był odczuwalny również w segmencie petrochemicznym. Pod koniec III kwartału i w IV kwartale 2008 roku nastąpiło znaczne pogorszenie koniunktury w przemyśle motoryzacyjnym i budownictwie, co w konsekwencji spowodowało dramatyczne załamanie rynku wszystkich rodzajów tworzyw sztucznych (polietylen, polipropylen, PCW, polistyren, poliamidy, poliuretany). Notowania produktów petrochemicznych w krótkim okresie wykazywały rekordowe spadki cen – nawet do 60%, a ograniczenia w przetwórstwie petrochemikaliów (wskutek redukcji obciążeń instalacji lub ich czasowego wyłączenia) nie pozostały bez wpływu na wielkość sprzedaży w IV kwartale, zarówno w ujęciu ilościowym jak i wartościowym. Pogarszająca się koniunktura na rynku dóbr budowlanych i inwestycyjnych przełożyła się na bardzo niski popyt w obszarze polichlorku winylu i granulatów PCW. Pod koniec 2008 roku nastąpiło wyhamowanie popytu na PCW na najważniejszych rynkach Europy, co spowodowało spadek cen produktów, przy relatywnie wysokich kosztach surowców. Dodatkowo producenci zmuszeni byli do czasowego wstrzymywania produkcji, zwłaszcza w ostatnim kwartale 2008 roku, utrzymując stosunkowo wysoki poziom zapasów. Niekorzystna sytuacja walutowa w Europie, objawiająca się niskim kursem USD, dodatkowo zwiększała import ze strefy dolarowej. Rynek polski odznaczający się nieco lepszą sytuacją gospodarczą w porównaniu do Włoch, Hiszpanii czy Niemiec, stał się atrakcyjnym celem europejskich producentów, co w sytuacji umacniającej się złotówki dodatkowo wpłynęło na wzrost konkurencyjności importu do Polski.

Inflacja

Ceny w roku 2008 rosły szybciej niż w roku poprzednim. W 2008 roku inflacja w Polsce wyniosła 4,2% wobec 2,5% w 2007 roku (r/r). Do wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych przyczynił się wysoki popyt krajowy. W Czechach i Niemczech inflacja w 2008 roku wyniosła 6,3% i 2,6% wobec 2,8% i 2,3% w 2007 roku. Na Litwie średnioroczna inflacja wzrosła z poziomu 5,7% w 2007 roku do 10,9% w roku 2008.

Stopy procentowe

W 2008 roku nastąpiła sześciokrotna zmiana bazowych stóp procentowych na polskim rynku pieniężnym. Podwyżki w styczniu, lutym, marcu i czerwcu każdorazowo o 0,25 pp. zostały zniwelowane przez obniżki w listopadzie o 0,25 pp. oraz w grudniu o 0,75 pp. Na koniec 2008 roku oprocentowanie nie uległo zmianie w stosunku do stanu z końca 2007 roku i osiągnęło poziom 6,50% dla kredytu lombardowego oraz 5,25% dla redyskonta weksli. Średnia stopa WIBOR 3M wzrosła z poziomu 4,73% w 2007 roku do poziomu 6,36% w roku 2008. W Czechach oprocentowanie kredytu lombardowego na koniec 2008 roku wyniosło 3,25%, a redyskonto weksli 1,25% (na koniec 2007 roku odpowiednio 4,50% i 2,50%). Stopa PRIBOR 3M wzrosła z poziomu 3,09% w 2007 roku do poziomu 4,04% w 2008 roku. Stopa kredytu lombardowego na Litwie w 2008 roku osiągnęła poziom 7,46% w porównaniu z 8,34% w 2007 roku. Stopa VILIBOR 3M wyniosła w 2008 roku 6,05% w porównaniu z 5,11% w 2007 roku. Stopa procentowa kredytów na rynku europejskim (w tym w Niemczech) EURIBOR 3M wyniosła w 2008 roku 4,63%, podczas gdy w 2007 roku jej wysokość kształtowała się na poziomie 4,28%. Wysokość stóp procentowych ma bezpośredni wpływ na koszty obsługi zadłużenia. Kredyty i dłużne papiery wartościowe denominowane w złotych stanowią około 11,5% całkowitych zobowiązań odsetkowych w PKN ORLEN S.A. Pozostała część denominowana jest w EUR oraz USD.

Zapasy obowiązkowe

Przedsiębiorcy operujący na polskim rynku paliw, zobowiązani byli do końca 2008 roku utworzyć zapasy obowiązkowe w ilości pozwalającej zaspokoić zapotrzebowanie na ropę naftową i produkty naftowe odpowiadające co najmniej 76-dniowemu średniemu przywozowi ropy naftowej lub paliw lub produkcji paliw, z wyłączeniem gazu płynnego LPG.

Szczegółowy sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w Polsce określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 24 kwietnia 2007 roku (Dz. U. 81 poz. 546, 547).

Szczegółowy sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych w Republice Litewskiej określa Rozporządzenie nr 1901 z dnia 5 grudnia 2002 roku dotyczące zatwierdzenia procedury budowy, gromadzenia i utrzymywania magazynów produktów ropopochodnych i olejów oraz minimalnych ilości produktów ropopochodnych.

Powyższe rozporządzenie zostało zmienione w dniu 28 grudnia 2008 roku poprawką do ustawy o numerze X-115, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009 roku. Zmiana ta ustanawia, że 90-dniowe zapasy obowiązkowe powinny być zgromadzone do 31 grudnia 2009 roku. Zmianie uległy także proporcje zapasów obowiązkowych. Zamiast proporcji 50/50 podmioty gospodarcze powinny akumulować 60-dniową wartość zapasów, a Państwo – 30-dniową.

W Republice Czeskiej sposób tworzenia i ustalania ilości zapasów obowiązkowych paliw ciekłych reguluje Ustawa nr 189/1999 „Zapasy obowiązkowe ropy naftowej” wydana przez Parlament Republiki Czech z dnia 29 lipca 1999 znówelizowana Rozporządzeniem nr 560/2004 z dnia 24 września 2004. Zapasy obowiązkowe utrzymywane są przez Państwową Agencję na poziomie 90 dni importu netto ropy i finansowane są z budżetu.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku i 31 grudnia 2007 roku wartość brutto zapasów obowiązkowych w Grupie wyniosła odpowiednio 5 261 019 tysięcy złotych i odpowiednio 4 802 805 tysięcy złotych.

Zapasy obowiązkowe zostały również opisane w nocie 7.10 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

Konsumpcja paliw

Zmiana trendów w konsumpcji paliw w Polsce może wywierać istotny wpływ na wielkość sprzedaży podstawowych produktów spółek Grupy ORLEN działających na terenie Polski i tym samym na sytuację finansową Grupy ORLEN. Na podstawie danych Agencji Rynku Energii S.A. („ARE”), łączna konsumpcja krajowa paliw (tj. benzyn, oleju napędowego i lekkiego oleju opałowego) w 2008 roku wyniosła 15.952 tysięcy ton i była większa od konsumpcji w 2007 roku o 6%.

Konsumpcja benzyn w Polsce osiągnęła poziom nieznacznie wyższy niż w roku 2007, co oznacza kontynuację

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

obserwowanej od kilku lat stabilizacji tego rynku. Czynnikiem sprzyjającym konsumpcji benzyn była pierwsza w historii rozwoju rynku autogazu ujemna dynamika konsumpcji tego paliwa oraz dynamiczny wzrost liczby nowych i sprowadzonych z zagranicy pojazdów samochodowych.

Konsumpcja oleju napędowego w Polsce w 2008 roku była wyższa o 10% w stosunku do 2007 roku, co jest kontynuacją rosnącego od 5 lat trendu zużycia tego paliwa. Na rozwój tego rynku miało wpływ utrzymujące się wysokie tempo wzrostu gospodarczego (około 5% PKB) i związane z nim zapotrzebowanie na usługi transportowe. Czynnikiem wzrostu pozostaje również postępująca zmiana struktury krajowego parku samochodowego na rzecz pojazdów z silnikami wysokoprężnymi.

Konsumpcja lekkiego oleju opałowego („LOO”) w Polsce zmniejszyła się o 11% w stosunku do 2007 roku, co jest kontynuacją trendu zapoczątkowanego w roku 2005, od kiedy znaczący wzrost cen ropy naftowej zmniejszył konkurencyjność LOO jako paliwa grzewczego.

Według szacunkowych danych z niemieckiego rynku detalicznego konsumpcja benzyn w 2008 roku zmniejszyła się o 3,3% i wyniosła 20.584 tysiące ton. Z kolei konsumpcja oleju napędowego wzrosła o 3,4% do poziomu 12.022 tysięcy ton.

Na podstawie danych z rynku litewskiego konsumpcja benzyn w 2008 roku ukształtowała się na poziomie o 2,9% niższym niż w 2007 roku i wyniosła 429 tysięcy ton. Z kolei konsumpcja oleju napędowego wzrosła o 1,0% i wyniosła 1.133 tysiące ton.

Import paliw

Na podstawie szacunków ARE łączny import paliw do Polski w 2008 roku spadł w stosunku do 2007 roku o 741 tysięcy ton (o 20%). Import benzyn zmniejszył się o 11% i osiągnął poziom 666 tysięcy ton, co stanowiło około 20% importu wszystkich paliw. Największy import benzyn w 2008 roku zanotowano z Niemiec (około 52%) i Słowacji (około 34%).

Szacuje się, że w 2008 roku zaimportowano do Polski o około 2.248 tysięcy ton oleju napędowego (o 22%) mniej niż w 2007 roku. Import tego paliwa stanowił blisko 79% łącznej wielkości importu paliw do Polski. Największa ilość oleju napędowego pochodziła z Niemiec (45%), Finlandii (11%), Słowacji (11%) i Czech (10%).

Według danych ARE, łączny import lekkiego oleju opałowego w 2008 roku wyniósł 7 tysięcy ton. W 2008 roku lekki olej opałowy importowano z Niemiec (82%) i Litwy (18%).

Zmiany w obowiązujących przepisach prawnych

Szczyt energetyczny Unii Europejskiej z marca 2007 roku nakreślił nowe cele i wyznaczył kolejne wyzwania dla krajów członkowskich w obszarze biopaliw, co nakłada na koncerny paliwowe obowiązek stałego zwiększania udziału biokomponentów w paliwach wprowadzanych na rynek. Zgodnie z Ustawą o biokomponentach i biopaliwach ciekłych z dnia 25 sierpnia 2006 roku (Dz. U. 06 Nr 169, poz. 1199) producenci paliw zobowiązani są do realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego („NCW”) w zakresie udziału biokomponentów w paliwach.

PKN ORLEN S.A., jako producent paliw, jest od 2008 roku zobowiązany do stosowania biokomponentów w paliwach zgodnie z wyznaczonymi Narodowymi Celami Wskaźnikowymi. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie NCW na lata 2008-2013 nałożyło na PKN ORLEN S.A. wymóg udziału paliw odnawialnych na poziomie 3,45% energetycznych. Przyjęty przez Radę Ministrów w lipcu 2007 roku „Wieloletni program promocji biopaliw lub innych paliw odnawialnych na lata 2008-2014” określił strategię i rozwiązania mające zapewnić zwiększenie produkcji oraz wykorzystanie biokomponentów i biopaliw ciekłych w Polsce. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2007 roku w sprawie NCW na lata 2008-2013 proponowany NCW wzrasta stopniowo w kolejnych latach, tak by w 2010 roku osiągnąć poziom 5,75%, a docelowo w roku 2013 poziom 7,10%. Aby spełnić wskaźnik 5,75% w 2010 roku, konieczne będzie wykorzystanie odpowiednio około 370 tysięcy ton etanolu i 620 tysięcy ton estrów.

Zarówno Czechy, jak i Litwa są krajami członkowskimi Unii Europejskiej i tam również zostały wyznaczone cele wskaźnikowe, do realizacji których zobowiązani są producenci paliw. Obie grupy zagraniczne są w pełni przygotowane do wprowadzania biokomponentów do paliw. Zrealizowane zostały tam stosowne inwestycje głównie w obszarze logistyki. Podobnie jak w PKN ORLEN S.A., instalacje eteru metylo-tert-butyłowego (MTBE) pracujące w Kralupach i Możejkach, zostały przystosowane do wytwarzania eteru etylo-tert-butyłowego (ETBE). Zgodnie z wytycznymi EU nr 2003/30/EC, przejętymi przez czeską legislaturę, limit udziału biokomponentów w całości obrotu paliwami do silników w 2010 roku wynosić będzie co najmniej 5,75% zawartości energetycznej. Przygotowania spółki Ceska Rafinerska a.s. do spełnienia tych limitów związane są z realizacją dwóch projektów inwestycyjnych w Litwinowie i w Kralupach związanych z:

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- Dozowaniem MERO (metyl ester oleju rzepakowego) do oleju napędowego w proporcjach maksymalnie do 5% objętościowo do całego wolumenu produkcji oleju napędowego;
- Dodawaniem bioetanolu do benzyny w proporcjach maksymalnie do 10% objętościowo do całego wolumenu benzyn.

Dostawy ropy naftowej

PKN ORLEN S.A., na mocy zawartych umów, od pierwszego kwartału 2007 roku dostarcza ropę do wszystkich rafinerii w Polsce, Czechach i na Litwie należących do Grupy ORLEN. W 2008 roku dostawy ropy naftowej przebiegały bez zakłóceń i były realizowane zgodnie z planem. W związku z zaprzestaniem tłoczeń rurociągiem ropy na Litwę w lipcu 2006 roku, dostawy surowca do rafinerii w Możejках są realizowane wyłącznie drogą morską. Implikuje to dodatkowy czynnik ryzyka dla bezpieczeństwa i stabilności dostaw jakim są warunki pogodowe, co odczuwalne jest zwłaszcza w okresie zimowym.

W lipcu 2008 roku firma Lanturno, wyznaczona przez stronę rosyjską na koordynatora dostaw na kierunku czeskim, znacznie ograniczyła dostawy ropy naftowej do czeskich rafinerii bez podania oficjalnych przyczyn. Według informacji dostępnych spółce UNIPETROL a.s., ograniczenie dostaw zostało spowodowane problemami technicznymi strony rosyjskiej. Zmniejszone dostawy ropy naftowej z Rosji nie wpłynęły na poziom produkcji Grupy UNIPETROL i zostały zastąpione ropą z rezerw krajowych oraz ze zwiększonych dostaw rurociągiem TAL-IKL poprzez port w Trieście. W pierwszych dniach sierpnia 2008 roku dostawy ropy zostały przywrócone do poprzedniego poziomu.

Informacje płynące z rynku nie pozwalają wykluczyć, że wolumen ropy naftowej transportowanej rurociągiem „Przyjaźń” do Polski i do Czech może zostać w przyszłości zmniejszony (planowana realizacja projektu rurociągu BPS 2, zwiększanie rosyjskich morskich mocy eksportowych). W związku z tym, w celu zapewnienia bezpieczeństwa, stabilności oraz dywersyfikacji źródeł dostaw, PKN ORLEN S.A. wdrożył w 2007 roku projekt dotyczący analiz technologicznych i ekonomicznych uwarunkowań dywersyfikacji gatunków ropy przerabianej w Płocku, umożliwiający bieżące szacowanie przydatności różnych gatunków ropy naftowej do przerobu i wyboru najbardziej atrakcyjnych cenowo gatunków w danym okresie, w celu stworzenia możliwości szybkiego reagowania na zmieniającą się sytuację na rynku handlu ropą naftową oraz m.in. przeciwdziałanie ewentualnym zakłóceniom lub ograniczeniom dostaw ropy REBCO.

Ryzyko związane ze zbyciem części aktywów i wierzytelności w związku z nabyciem akcji UNIPETROL a.s.

Temat został szczegółowo opisany w nocy 18 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

Do najważniejszych czynników ryzyka w wybranych podmiotach Grupy ORLEN należą:

Grupa Możejki

- W związku z wstrzymaniem tranzytu ropy naftowej przez terminal przeładunkowy w Butyndze i wyłączeniem w lipcu 2006 roku rurociągu Przyjaźń dostarczającego ropę na Litwę, dostawy ropy do rafinerii w Możejках realizowane są drogą morską. Implikuje to dodatkowy czynnik ryzyka dla bezpieczeństwa i stabilności dostaw w postaci warunków pogodowych, co jest odczuwalne zwłaszcza w okresie zimowym. Głównym celem do zrealizowania jest zapewnienie bezpieczeństwa i stabilności dostaw dla wszystkich rafinerii oraz dywersyfikacja źródeł umożliwiająca szybką reakcję na potencjalne zakłócenia lub ograniczenia tłoczeń ropy REBCO. Służy temu wdrażany w Grupie ORLEN projekt dotyczący analiz technologicznych i ekonomicznych uwarunkowań dywersyfikacji gatunków ropy przerabianej w rafineriach Grupy ORLEN oraz jej dostaw i ewentualnego komponowania. Analizy przeprowadzone dla Zakładu Produkcyjnego w Płocku zostały implementowane do potrzeb i możliwości technologicznych rafinerii UNIPETROL a.s. i AB Mazeikiu Nafta. Ponadto PKN ORLEN S.A. planuje rozpoczęcie budowy rurociągu produktowego z rafinerii w Możejках do jednego z portów przeładunkowych na Bałtyku. Obecnie trwają zaawansowane rozmowy z Rządem Republiki Litewskiej oraz kierownictwem portu w Kłajpedzie nad szczegółami współpracy. Ponadto PKN ORLEN S.A. opracował alternatywne scenariusze działań zakładające nawiązanie współpracy z innymi portami bałtyckimi przy jednoczesnym wykorzystaniu posiadanej infrastruktury logistycznej. Pierwszy z nich zakłada realizację importu ropy naftowej poprzez port Ventspils i istniejącą sieć rurociągów na granicy litewsko-łotewskiej wraz ze zmianą przeznaczenia terminala w Butyndze na realizację eksportu paliw, drugi zaś wykorzystanie portu w Rydze do realizacji eksportu produktów AB Mazeikiu Nafta.

UNIPETROL a.s.

- W listopadzie 2006 roku w związku z domniemanym porozumieniem w obszarze produkcji ESBR (emulsji polimeryzowanego kauczuku styrenowo - butadienowego) Komisja Europejska nałożyła grzywnę na spółki Shell, Dow, Eni, UNIPETROL a.s. i Kaucuk a.s. UNIPETROL a.s. wspólnie z ówczesną spółką zależną Kaucuk a.s.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

zostały obciążone karą w wysokości 17,5 miliona EUR. UNIPETROL a.s. i Kaucuk a.s. wpłaciły grzywnę do Komisji Europejskiej. Jednocześnie obydwie spółki złożyły apelację do Sądu Pierwszej Instancji w Luxemburgu. Postępowanie sądowe jest obecnie w toku.

W związku z powyższą decyzją Komisji Europejskiej do UNIPETROL a.s. wpłynęło roszczenie z tytułu strat, które producenci opon wnieśli przeciwko wszystkim członkom porozumienia ESBR do Sądu Najwyższego Anglii i Walii. Powodowie domagają się odszkodowania wraz z odsetkami w ramach rekompensaty strat, które ponieśli w wyniku rzekomego porozumienia. Kwota odszkodowania nie została jeszcze oszacowana. UNIPETROL a.s. zakwestionował jurysdykcję brytyjskich sądów odnośnie rozpatrywanych spraw roszczeniowych. Odwołanie UNIPETROL a.s. jest obecnie rozpatrywane.

Jednocześnie włoska grupa Eni, jeden z podmiotów, na które Komisja Europejska nałożyła grzywnę, skierowała sprawę do sądu w Mediolanie, w której stara się dowieść że porozumienie ESBR nie istniało w związku z czym producenci opon nie odnieśli strat. Działanie spółki Eni zostało przedstawione spółce UNIPETROL a.s., która podjęła decyzję, że będzie stroną w postępowaniu;

- Pod koniec 2007 roku jedna z najbardziej znaczących firm na czeskim rynku kolejowym, Ceske drahy a.s., wydzieliła ze swej struktury przewoźnika towarowego CD Cargo. Nowo powstała CD Cargo koncentruje się na pozyskaniu nowych klientów, a tym samym zaostrza konkurencję na rynku transportu kolejowego. Powyższe zdarzenie nie powinno jednak wywierać negatywnego wpływu na sytuację spółki UNIPETROL DOPRAVA s.r.o., która nadal pozostaje jednym z dwóch największych na czeskim rynku przewoźników obsługujących transport materiałów niebezpiecznych i nieustannie pracuje nad umocnieniem swej pozycji. Główny nacisk położony został na konieczność zakupu lokomotyw elektrycznych, co powinno wpłynąć na poziom konkurencyjności spółki oraz na podniesienie efektywności kosztowej.

Anwil S.A.

- Zwiększone moce produkcyjne w Azji, a szczególnie w Chinach spowodowały zmiany kierunków sprzedaży u czołowych producentów PCW. Chiny będąc kluczowym graczem na rynku PCW w dalszym ciągu planują realizację kolejnych inwestycji zmierzających do podniesienia zdolności produkcyjnych. Przewiduje się że w 2010 roku chińska gospodarka będzie w stanie przetworzyć około 11,6 miliona ton PCW, co będzie stanowiło 22% światowego popytu. Producenci mając coraz mniejsze możliwości lokowania towarów na rynkach azjatyckich kierują swoją ofertę na rynki europejskie, co zaostrza konkurencję i ma duży wpływ na poziom importu na rynek polski, przede wszystkim ze strony firm z Niemiec i z Węgier;
- Silna fluktuacja cen ropy naftowej wpływa na poziom cen w wszystkich podstawowych rodzajach surowców używanych do produkcji polimerów czyli etylenu, propylenu i benzenu. Wysokie ceny etylenu negatywnie wpływają natomiast na opłacalność produkcji i sprzedaży polichlorku winylu;
- Niski poziom kursu walutowego PLN/EUR i PLN/USD, ma decydujący wpływ na poziom sprzedaży eksportowej oraz dodatkowo wpływa na wzrost konkurencyjności importu;
- Słaby popyt w obszarze polichlorku winylu oraz przetwórstwa PCW w rezultacie wychłodzenia koniunktury na rynku dóbr budowlanych i inwestycyjnych w drugiej połowie 2008 roku,
- Przejęta i dokapitalizowana przez CIECH S.A. spółka Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. zintensyfikowała prace nad modernizacją Kompleksu Chlorowego oraz budową nowego Kompleksu do produkcji Toluenodiaminy (TDA) mogą stanowić w przyszłości silny czynnik konkurencyjny na rynku ługu sodowego. Dodatkowo firma ta wróciła na rynek granulatów;
- Ceny gazu ziemnego – istotny wzrost cen podstawowego surowca do produkcji nawozów azotowych jak i ważnego w produkcji chlorku winylu może wpłynąć niekorzystnie na wyniki Anwil S.A. i skorygować uzyskiwane marże w tym obszarze produktowym.

Rafineria Trzebinia S.A.

- W dalszym ciągu trwają następujące postępowania i kontrole podatkowe:
 - Postępowanie podatkowe w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego w podatku akcyzowym za okres maj – wrzesień 2004 roku;
 - Postępowanie kontrolne w zakresie prawidłowości obliczania i wpłacania podatku akcyzowego oraz podatku od towarów i usług za lata 2002, 2003 oraz okres styczeń – kwiecień 2004 roku;
 - Postępowanie podatkowe w sprawie określenia kwoty podatku od towarów i usług za okres styczeń-sierpień 2005 roku.
- Postępowanie Urzędu Regulacji Energetyki („URE”) w Rafinerii Trzebinia S.A. Powyższe zobowiązania warunkowe Rafinerii Trzebinia S.A. zostały szerzej opisane w nocie 18 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok;
- Występujący od lipca 2008 roku spadek notowań ropy naftowej przełożył się na niższe ceny sprzedaży produktów ropopochodnych. Biorąc pod uwagę fakt, iż w trzecim kwartale przerabiano ropę naftową z zapasu, zakupioną po wyższych niż bieżące notowaniach, jak również zużywano półprodukty z zapasu, wycenione po wyższym niż bieżący kosztie wytworzenia, obniżeniu uległ również poziom realizowanych marż;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- Występujące w ostatnich miesiącach 2008 roku: spadek notowań oleju rzepakowego i ich zmniejszający się spread w odniesieniu do notowań biodiesla oraz wzrost cen dodatków do biopaliw przełożyły się na realizację niższych marż na sprzedaży.

ORLEN Oil Sp. z o.o.

- Nasilenie walki konkurencyjnej na krajowym rynku środków smarnych;
- Wysoki poziom zmienności cen baz olejowych oraz pozostałych produktów rafineryjnych;
- Wahania kursów walutowych.

ORLEN Asfalt Sp. z o.o.

- Bardzo wysokie wahania notowań cen ropy naftowej spowodowały wzrost cen asfaltów o prawie 30% w skali roku, zagrażając rentowności wielu kontraktów drogowych;
- Wzrost notowań EUR/PLN zwiększył rentowność sprzedaży zagranicznej, w szczególności pod koniec roku, zmniejszając jednocześnie konkurencyjność importu;
- Wysokie ceny frakcji fluksowych wpłynęły na obniżenie opłacalności produkcji asfaltów przemysłowych.

Rafineria Nafty Jedlicze S.A.

- Drastyczny spadek notowań ropy naftowej oraz surowców ropopochodnych w II półroczu 2008 roku był główną przyczyną pogorszenia wyników finansowych spółki. Wyroby produkowane z surowców i komponentów kupowanych przy wysokim poziomie cen, ze względu na technologicznie niezbędną długość cyklu produkcyjnego, musiały być sprzedawane w warunkach znacznie niższych cen rynkowych, co odbiło się niekorzystnie na rentowności spółki;
- Częste zmiany poziomu cen rynkowych, które - w sytuacji spadku cen - powodują konieczność przeceny zapasów wytworzonych w okresach wcześniejszych, często poniżej ich kosztu wytworzenia. Dotyczy to przede wszystkim zapasów obowiązkowych paliw, których poziom wynika z regulacji ustawowych i jest niezależny od spółki;
- Na sytuację spółki istotny wpływ wywiera ogólna koniunktura gospodarcza, mogąca wpłynąć na spadek popytu na produkty rafineryjne oraz wahania cen surowców, które w warunkach ograniczonej możliwości przełożenia na ceny wyrobów, mogą spowodować spadek opłacalności produkcji.

ORLEN Deutschland AG

- Ostra walka konkurencyjna w 2008 roku miała istotny wpływ na kształtowanie się marż na niemieckim rynku paliwowym, a tym samym na wynik finansowy ORLEN Deutschland AG. Spółka będzie realizować swój rozwój poprzez konsekwentną restrukturyzację i rozszerzanie sieci stacji paliw oraz realizację programu poprawy wizerunku stacji paliw „Facelifting” oraz „Star excellence”;
- Na sytuację finansową spółki ORLEN Deutschland AG istotny wpływ wywiera ogólna koniunktura gospodarcza w Niemczech, wahania cen ropy i paliw oraz stagnacja na rynku wolumenowym w Niemczech.

ORLEN Gaz Sp. z o.o.

- Wyhamowanie tempa rozwoju rynku LPG w Polsce oraz trwająca konsolidacja rynku w segmencie autogazu;
- Znaczna poprawa jakości autogazu oferowanego na stacjach LPG w efekcie obowiązującej ustawy o systemie monitorowania jakości paliw (Dz.U. 2006, Nr 169, poz. 1200);
- Utrzymanie stawki podatku akcyzowego na poziomie 695 złotych;
- Ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz.U. z dnia 23 marca 2007 roku) podniosła koszty działalności biznesowej branży LPG z tytułu utrzymywania obowiązkowych zapasów paliwa.

Petrolot Sp. z o.o.

- zmienny kurs dolara amerykańskiego;
- wzrost sprzedaży paliw lotniczych związany z intensyfikacją lotów „niskokosztowych” linii lotniczych;
- zmienne ceny paliw lotniczych;
- pojawiające się bankructwa linii lotniczych wywołane światowym kryzysem ekonomicznym.

Czynniki ryzyka i zagrożenia, istotne dla działalności Grupy ORLEN, zostały również opisane w notcie 18 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

1.5 Produkcja

W 2008 roku przerób ropy naftowej w spółkach Grupy ORLEN wyniósł 28.310 tysięcy ton i był o 22,5% wyższy w porównaniu do roku ubiegłego. Dodatnia dynamika została spowodowana znacznie wyższym (o 4,2 miliona ton) przerobem ropy naftowej w Grupie Możejki.

W 2008 roku przerób ropy naftowej w PKN ORLEN S.A. wyniósł 14.218 tysięcy ton i był o 4,2% wyższy w porównaniu do roku 2007. Udział rop lekkich w całej puli przerobionej ropy naftowej wyniósł 7,5% w porównaniu do 4,2% w 2007 roku. Poprawna praca jednostek rafineryjnych oraz przerób ropy naftowej lekkiej na instalacji DRW II i DRW III (Gulfaks, Azeri, Oseberg, Statfjord, Forties, Ekofisk) pozwoliły na osiągnięcie w 2008 roku uzysku produktów białych na poziomie 78,0% w porównaniu z 74,9% w 2007 roku. Z kolei uzysk paliw w 2008 roku osiągnął poziom 65,8% i był wyższy o 3,1 pp. w porównaniu do roku 2007. Na wzrost uzysków w PKN ORLEN S.A. wpłynęła większa niż w 2008 roku dostępność instalacji oraz zwiększony udział w przerobie ropy lekkiej.

Do najważniejszych wydarzeń w 2008 roku w obszarze produkcji rafineryjnej PKN ORLEN S.A. należy zaliczyć:

- Uruchomienie w lutym 2008 roku Instalacji Hydorafinacji Frakcji Oleju Napędowego z Hydroodsiarczania Gudronu o zdolności przerobowej 55 t/h hydorafinatu, co umożliwiło zagospodarowanie tej frakcji do produkcji gotowego oleju napędowego lub lekkiego oleju opałowego;
- Przeprowadzenie w dniach od 1 do 21 marca 2008 roku planowanego postoju remontowego instalacji Reformingu VI i Hydroodsiarczania Olejów Napędowych VI („HON VI”) o największym zakresie prac remontowych od uruchomienia instalacji 2000 roku;
- Przeprowadzenie planowanych postojów instalacji Hydroodsiarczania Gudronu w dniach od 17 lipca do 29 sierpnia 2008 roku, Reformingu V w dniach od 1 czerwca do 23 lipca 2008 roku, Krakingu Katalitycznego II i odsiarczania Benzyny Krakingowej w dniach od 29 września do 29 października 2008 roku oraz Alkylacji w dniach od 15 września do 30 października 2008 roku;
- Postój remontowy instalacji Wytwórnia Olefin II oraz wszystkich powiązanych z nią technologicznie instalacji petrochemicznych w dniach od 24 czerwca do 29 lipca 2008 roku a także obniżenie obciążenia instalacji Olefin w II półroczu 2008 roku w związku ze zmniejszonym odbiorem etylenu i propylenu przez BOP oraz Anwil S.A.;
- Budowę Instalacji Hydroodsiarczania Olejów Napędowych VII o zdolności produkcyjnej 2,2 milionów ton/rok, której planowane uruchomienie nastąpi w 2009 roku. Po rozpoczęciu pracy tej instalacji dwie najstarsze jednostki HON zostaną wyłączone z ruchu;
- Budowę Instalacji Wytwórni Wodoru II, której celem jest zabezpieczenie zapotrzebowania PKN ORLEN S.A. na wodór. Instalacja ma ruszyć w 2009 roku i będzie produkować 5 t/h wodoru z gazu ziemnego.

PKN ORLEN S.A. w połowie listopada 2007 roku rozpoczął realizację projektu poprawy efektywności produkcji NCM3 (Net Cash Margin Measurement, Management, Maximizations), którego celem jest podniesienie konkurencyjności PKN ORLEN S.A. na rynku europejskim oraz podniesienie efektywności procesów technologicznych w ramach działalności operacyjnej. Dodatkowo w I kwartale 2008 roku przeprowadzono 7 studiów porównawczych w poszczególnych obszarach produkcji i utrzymania ruchu oraz dokonano oceny praktyk pracy stosowanych w Zakładzie Produkcyjnym Płock i określono, które z nich mogą zostać udoskonalone.

W grudniu 2007 roku zakończyła się odbudowa Instalacji Destylacji Próżniowej („VDU”) rafinerii w Możejkach, zniszczonej w wyniku pożaru, który miał miejsce w październiku 2006 roku. W lutym 2007 roku uruchomiono Kolumnę Bitumiczną („BDU”), która częściowo zastąpiła instalację zniszczoną pożarem i pozwoliła ograniczyć straty. Odbudowę VDU rozpoczęto w lutym 2007 roku, po usunięciu zniszczonej kolumny. Produkcyjne uruchomienie tej kolumny nastąpiło w dniu 20 stycznia 2008 roku, po połączeniu odbudowanej Instalacji VDU z innymi instalacjami rafinerii. Po uruchomieniu odbudowanej kolumny destylacji próżniowej, moce przerobowe rafinerii osiągnęły poziom sprzed pożaru w październiku 2006 roku, czyli ponad 10 milionów ton. Jesienią 2007 roku przeprowadzony został również znaczący remont kapitalny połączony z pracami modernizacyjnymi. W ich efekcie dokonano również przeglądu i naprawy ponad 450 rurociągów, 64 kolumn oraz 16 reaktorów.

W celu dostosowania rafinerii w Możejkach do wymogów ekologicznych i jakościowych stawianych przez Unię Europejską oraz wygenerowania znacznych oszczędności w zużyciu energii realizowany jest program inwestycyjny o wartości łącznie 1,6 miliardów USD. Zakończenie programu planowane jest na 2012 rok. Głównym założeniem programu jest budowa nowych instalacji, m.in. instalacji hydrokrakingu, destylacji próżniowej visbreakingu, a także instalacji wydzielania propylenu oraz odsiarczania spalin na Elektrociepłowni. W ramach w/w prac w 2008 roku w rafinerii w Możejkach przeprowadzono modernizację instalacji hydroodsiarczania oleju napędowego. Wykonanie inwestycji pozwoliło dostosować produkcję w rafinerii do norm zgodnych ze standardami Unii Europejskiej w zakresie zawartości siarki w oleju napędowym (do 10 ppm) obowiązujących od 2009 roku.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

1.6 Struktura zadłużenia i zarządzanie zasobami finansowymi

Na dzień 31 grudnia 2008 roku poziom długoterminowych i krótkoterminowych kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w Grupie ORLEN wyniósł 13.892.765 tysięcy złotych i był wyższy od poziomu z końca 2007 roku o 3.570.821 tysięcy złotych. W PKN ORLEN S.A., na dzień 31 grudnia 2008 roku, odnotowano wzrost zadłużenia finansowego o 3.289.936 tysięcy złotych w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Wyszczególnienie (tysiące złotych)	2008	2007
Kredyty bankowe	12.652.727	8.809.266
Pożyczki	34.650	4.285
Dłużne papiery wartościowe	1.205.388	1.508.393
Wg terminu zapadalności:		
Długoterminowe	2.610.651	8.602.721
Krótkoterminowe	11.282.114	1.719.223
Zadłużenie	13.892.765	10.321. 944
Gotówka	1.344.224	1.498.232
Dług netto	12.548.541	8.823.712

Poziom zadłużenia finansowego netto w Grupie ORLEN na dzień 31 grudnia 2008 roku w porównaniu z końcem 2007 roku wzrósł o 3.724.829 tysięcy złotych do wysokości 12.548.541 tysięcy złotych. Wzrost zadłużenia netto wpłynął na poziom wskaźnika zadłużenia finansowego netto kapitałów własnych (kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe pomniejszone o środki pieniężne do kapitałów własnych), który wzrósł z poziomu 39,1% na dzień 31 grudnia 2007 roku do 61,1% na dzień 31 grudnia 2008 roku.

Na dzień 31 grudnia 2008 maksymalne możliwe zadłużenie z tytułu kredytów wynosiło 16.931.082 tysiące złotych, z tego pozostało do wykorzystania 5.770.166 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2007 odpowiednio 11.415.274 tysiące złotych i 4.309.255 tysięcy złotych.

W 2008 roku Grupa ORLEN korzystała z kredytów i pożyczek zarówno w złotych polskich, jak i walutach obcych oprocentowanych głównie według zmiennych stóp procentowych. Na potrzeby zarządzania płynnością w Grupie ORLEN funkcjonuje system cash pooling. Na dzień 31 grudnia 2008 roku systemem tym objęto 25 spółek Grupy ORLEN. W związku z zastosowaniem tego systemu Grupa ORLEN optymalizuje koszty finansowe. Dążeniem PKN ORLEN S.A. jest objęcie jednolitą obsługą bankową i centralizacja zarządzania środkami finansowymi wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy ORLEN.

W bieżącej działalności PKN ORLEN S.A. korzysta z kompleksowych usług banków o wysokiej wiarygodności, wysokim kapitale własnym i silnej pozycji rynkowej, posiadających duże doświadczenie w obszarze zarządzania gotówką na rynku polskim i zagranicznym. Takie rozwiązanie pozwoliło na ograniczenie kosztów bankowych oraz udoskonalenie organizacji dotychczasowej obsługi bankowej. Kontynuowane są prace nad integracją i uatrakcyjnieniem warunków obsługi bankowej dla wszystkich spółek Grupy ORLEN.

Do najważniejszych kredytów funkcjonujących w 2008 roku w Grupie ORLEN należą przede wszystkim kredyty zaciągnięte przez PKN ORLEN S.A., w tym:

- kredyt wielowalutowy w wysokości 1 miliard EUR, udzielony przez konsorcjum banków polskich i międzynarodowych w grudniu 2005 roku. Okres kredytowania wynosi 5 lat od momentu podpisania umowy kredytowej, z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok (odpowiednio w grudniu 2006 i 2007 roku PKN ORLEN S.A. skorzystał z opcji przedłużenia, przesuwając termin spłaty na grudzień 2012 roku). Kredyt ten może być wykorzystywany w czterech walutach, tj. w EUR, USD, PLN i CZK. Środki pochodzące z tego kredytu mogą być przeznaczone na finansowanie bieżącej działalności PKN ORLEN S.A.;
- kredyt odnawialny w wysokości 800 milionów EUR, udzielony przez konsorcjum ośmiu banków w listopadzie 2006. Okres kredytowania wynosi 5 lat z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok (w 2007 roku i 2008 roku

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

PKN ORLEN S.A. skorzystał z opcji przedłużenia przesuwając ostatecznie termin spłaty kredytu w kwocie 100 milionów EUR na listopad 2013 roku);

- kredyt w łącznej kwocie 510 milionów EUR, udzielony przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) w 2007 roku. Kwota 210 milionów EUR przyznana została przez EBI na inwestycję z zakresu rozbudowy sieci stacji paliw i ochrony środowiska. Dostępne waluty: EUR, USD, GBP i PLN; okres spłaty: 9 lat, z możliwością 3 letniego okresu karencji. Kwota 300 milionów EUR przyznana została przez EBI na finansowanie części kosztów budowy instalacji do produkcji paraksylenu i kwasu tereftalowego. Dostępne waluty: EUR, USD, GBP i PLN; okres spłaty: 12 lat, z możliwością 4 letniego okresu karencji lub jednorazową spłatą w ciągu 8 lat od daty ciążenia;
- kredyt konsorcjalny w wysokości 300 milionów EUR, udzielony przez konsorcjum sześciu banków w styczniu 2008 roku na finansowanie bieżącej działalności. Okres kredytowania wynosi 3 lata od momentu podpisania umowy kredytowej, z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok. Kredyt ten może być wykorzystywany w trzech walutach, tj. w EUR, USD i PLN;
- dwa kredyty na łączną kwotę 115 milionów EUR, udzielone przez Nordea Bank Polska S.A. w kwietniu 2008 roku na finansowanie bieżącej działalności, pierwszy to umowa o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 15 milionów EUR, druga to umowa o obrotowy kredyt odnawialny do kwoty 100 milionów EUR. Okres kredytowania w każdym kredycie wynosi 3 lata. Kredyty mogą być wykorzystywane w trzech walutach, tj. EUR, PLN i USD;
- wielowalutowy kredyt odnawialny na kwotę 325 milionów EUR udzielony przez konsorcjum siedmiu banków w sierpniu 2008 roku. PKN ORLEN S.A. może przeznaczyć pozyskane środki na ogólne cele korporacyjne i na cele kapitału obrotowego, w tym finansowanie Grupy ORLEN. Okres kredytowania wynosi 3 lata z dwiema opcjami przedłużenia, każda o 1 rok. Kredyt ten może być wykorzystywany w trzech walutach, tj. w EUR, USD i PLN.

PKN ORLEN S.A. jest również stroną pięciu umów dotyczących kredytów obrotowych, zabezpieczających bieżącą płynność finansową.

Szczegółowe informacje o strukturze zadłużenia i terminach wymagalności kredytów i dłużnych papierów wartościowych zostały podane w nocie 7.16 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

1.6.1 Pożyczki udzielone

PKN ORLEN S.A. w 2008 roku był stroną następujących umów pożyczek:

- długoterminowa umowa pożyczki zawarta w drugim półroczu 2005 roku z ORLEN Transport Kraków sp. z o.o. na kwotę 2.700 tysięcy złotych. W II połowie 2007 roku spółka ORLEN Transport Kraków sp. z o.o. została postawiona w stan upadłości i zaprzestala spłat zobowiązań wynikających z umowy pożyczkowej. Na dzień 31 grudnia 2008 roku kwota pożyczki wymagająca spłaty wyniosła 122,3 tysiąca złotych;
- umowa pożyczki z ORLEN Oil sp. z o.o. w wysokości 47 milionów złotych, która miała pierwotnie charakter krótkoterminowy z wyznaczonym terminem spłaty na dzień 26 czerwca 2007 roku. Na mocy podpisanych aneksów do umowy przesunięto ostateczny termin spłaty pożyczki na dzień 31 grudnia 2009 roku;
- umowa pożyczki z dnia 15 kwietnia 2008 roku z ORLEN International Exploration & Production Company B.V. na kwotę 950 tysięcy dolarów. Zgodnie z zapisami zawartymi w umowie spłata pożyczki nastąpi jednorazowo w terminie do 31 grudnia 2009;
- umowa długoterminowa zawarta z ORLEN Budonaft sp. z o.o. w drugim półroczu 2006 roku łączną kwotę 7.232 tysiące złotych. Ostatnia rata pożyczki została przedterminowo spłacona we wrześniu 2008 roku.

Odsetki od udzielonych pożyczek naliczane są według zmiennej stopy procentowej, ustalonej na warunkach rynkowych.

1.6.2 Poręczenia i gwarancje

Największą pozycję udzielonych gwarancji stanowią gwarancje będące zabezpieczeniem akcyzowym. Pokrywają one między innymi należny podatek akcyzowy od wyrobów akcyzowych zharmonizowanych przemieszczanych między składami podatkowymi na terenie Polski oraz krajów Wspólnoty Europejskiej w ramach tzw. procedury zawieszania poboru akcyzy.

Istotną pozycją są także zabezpieczenia umów handlowych, których stroną jest spółka zależna ORLEN Deutschland AG. Udzielone w ten sposób zabezpieczenia korporacyjne umożliwiają spółce ORLEN Deutschland AG realizację

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

umów handlowych w związku z prowadzoną działalnością obrotu paliwami. W roku 2009 roku kontrahentom ORLEN Deutschland AG przedstawiono zabezpieczenia w tej samej wysokości co w roku 2008.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku wartość udzielonych przez PKN ORLEN S.A. gwarancji i poręczeń wyniosła 1.579 milionów złotych. Kwota ta obejmuje:

- 673 miliony złotych z tytułu zobowiązań akcyzowych,
- 801 milionów złotych za zobowiązania spółek zależnych, z czego 672 miliony złotych stanowią zobowiązania spółki ORLEN Deutschland AG,
- 105 milionów na zobowiązania wobec osób trzecich wystawionych w toku bieżącej działalności.

1.6.3 Zobowiązania warunkowe Grupy ORLEN

Łączna wartość zobowiązań warunkowych, według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku zmniejszyła się w porównaniu z końcem 2007 roku o 70.539 tysięcy złotych do poziomu 36.202 tysiące złotych. Największy spadek dotyczył zobowiązań z tytułu spraw spornych dochodzonych na drodze sądowej (zmniejszenie o 35.942 tysiące złotych) oraz zobowiązań związanych z toczącymi się postępowaniami w sprawie nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym (zmniejszenie o 34.597 tysięcy złotych).

Szczegółowa prezentacja zobowiązań warunkowych została przedstawiona w nocy 18 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

1.6.4 Emisja obligacji

W ramach umowy programu emisji obligacji PKN ORLEN S.A. emituje niezabezpieczone obligacje na okaziciela. Oferta jest kierowana do inwestorów instytucjonalnych i ma charakter niepubliczny. Banki, z grona znanych sobie inwestorów, wybierają grupę podmiotów, do których kierują ofertę nabycia obligacji. Propozycja nie może być skierowana do więcej niż 99 podmiotów. Program umożliwia emisję obligacji nieoprocentowanych (zerokuponowych) i oprocentowanych (kuponowych). Obligacje nieoprocentowane emitowane są z dyskontem na okres od 7 dni do 1 roku. Od obligacji oprocentowanych naliczane są odsetki według stałej lub zmiennej stopy procentowej. Obligacje te są emitowane na okres od 1 roku do 7 lat. Program emisji jest wielowalutowy, tzn. że emisje mogą być dokonywane w czterech walutach: PLN, EUR, USD oraz CZK, co umożliwia emitowanie obligacji skierowanych do zagranicznych spółek z Grupy ORLEN.

W 2008 roku PKN ORLEN S.A., w ramach programu emisyjnego, emitował wyłącznie obligacje krótkoterminowe w dwóch walutach: PLN i EUR. W czerwcu 2008 roku miała miejsce pierwsza emisja obligacji w EUR. Inwestorami nabywającymi obligacje w walucie PLN są spółki z Grupy ORLEN - Anwil S.A., IKS Solino S.A., ORLEN Księgowość Sp. z o.o., ORLEN Asfalt Sp. z o.o. oraz ORLEN Deutschland AG jako inwestor nabywający obligacje w walucie EUR. Rentowność obligacji każdorazowo ustalana jest na warunkach rynkowych.

W ramach Grupy ORLEN z programów emisji obligacji korzystał PKN ORLEN S.A. oraz spółki Grupy UNIPETROL i ORLEN Gaz Sp. z o.o. Zadłużenie z tego tytułu na koniec 2008 roku dla PKN ORLEN S.A. wyniosło 791.663 tysiące złotych, natomiast dla Grupy UNIPETROL 437.664 tysiące złotych, a dla spółki ORLEN Gaz Sp. z o.o. 10.000 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2008 maksymalne możliwe zadłużenie według wartości nominalnej z tytułu programu obligacji wynosiło 2.289.200 tysięcy złotych, z tego pozostało do wykorzystania 1.089.063 tysiące złotych, a na dzień 31 grudnia 2007 odpowiednio 2.269.600 tysięcy złotych i 767.669 tysięcy złotych. Nominalna wartość wyemitowanych obligacji w ramach Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2008 roku wynosi 1.200.137 tysięcy złotych i odpowiednio 1.501.931 na dzień 31 grudnia 2007 roku.

1.6.5 Instrumenty finansowe

Instrumenty finansowe zostały szczegółowo opisane w nocy 9 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

1.7 Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Zatwierdzona w dniu 25 listopada 2008 roku przez Radę Nadzorczą PKN ORLEN S.A. „Strategia Grupy ORLEN na lata 2009-2013” nakreśliła cel w postaci poziomu wydatków inwestycyjnych wg segmentów działalności Grupy ORLEN, tj.:

- poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej: 0,14 miliarda złotych,
- rafineria i marketing (rafineria, hurt, logistyka): 1,0 miliard złotych,

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- detal: 0,3 miliarda złotych,
- petrochemia: 1,0 miliard złotych,
- funkcje wsparcia: 0,07 miliarda złotych.

Jednym z elementów strategii Grupy ORLEN jest wzmocnienie wewnętrzne firmy, między innymi poprzez zwiększenie wykorzystania zainstalowanych mocy produkcyjnych oraz modernizację posiadanych aktywów.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych, istotnych dla rozwoju Grupy ORLEN należą:

- Rozbudowa i usprawnienie kompleksu rafineryjnego w AB Mazeikiu Nafta;
- Kompleks Paraksylenu („PX”) i Kwasu Tereftalowego („PTA”);
- Kompleks Hydroodsiarczania Olejów Napędowych VII („HON VII”) wraz z Wytwórnią Wodoru II;
- Instalacja Etylobenzenu;
- Modernizacja i Intensyfikacja Instalacji Butadienu;
- Budowa wytwórni propylenu w AB Mazeikiu Nafta;
- Modernizacja i Intensyfikacja instalacji Alkilacji;
- Modernizacja i Intensyfikacja instalacji Tlenku Etylenu i Glikolu;
- Budowa instalacji Claus II wraz z infrastrukturą;
- Rozbudowa wytwórni chlorku winylu oraz polichlorku winylu w Spolanie;
- rebranding i rozwój sieci stacji franszyzowych w nowych kluczowych lokalizacjach

oraz szereg mniejszych zadań związanych z dostosowaniem infrastruktury zakładu do nowych wymagań prawnych i ekologicznych.

W celu dostosowania polityki inwestycyjnej do ograniczonych możliwości pozyskiwania kapitału zewnętrznego w warunkach kryzysu finansowego, jak również dla zapewnienia bezpieczeństwa finansowego PKN ORLEN S.A. dokonano szeregu korekt w obrębie planowanych nakładów inwestycyjnych. Bezpieczeństwo finansowe, przy realizacji planów strategicznych PKN ORLEN S.A., zapewni polityka uruchamiania projektów inwestycyjnych przewidująca ich weryfikację pod kątem stopy zwrotu oraz hierarchizację powiązaną z oceną aktualnej sytuacji rynkowej.

Priorytetem jest utrzymywanie poziomu zadłużenia w przedziale 30-40% wartości kapitałów własnych. W 2009 roku nastąpi przejściowy wzrost wskaźnika dźwigni finansowej, związany z kontynuacją zaawansowanych projektów inwestycyjnych. Od 2010 roku oczekuje się zwiększonych przepływów pieniężnych, które w kolejnych latach zmniejszą dźwignię finansową, umożliwiając dalszy dynamiczny rozwój Grupy ORLEN.

W 2008 roku w obrębie Grupy UNIPETROL prowadzono szereg inwestycji mających na celu poprawę konkurencyjności poprzez zwiększenie mocy przerobowych i dostępności instalacji, a także dostosowanie do norm z zakresu ochrony środowiska:

- w UNIPETROL RPA s.r.o. wdrożono projekty zakładające zwiększenie zdolności przerobowych instalacji steam cracker do 544 kt/r etylenu oraz związanej z tym produkcji propylenu do 275 kt/r. Ukończono również instalację destylacji benzenu o mocy 250 kt/r.
- kontynuowano budowę nowej instalacji butadienu w Butadien Kralupy a.s o przewidywanym poziomie produkcji 120 kt rocznie. Ukończenie inwestycji zaplanowano na 2010 rok.
- zakupiono nowe oraz zmodernizowano już istniejące elementy taboru kolejowego w spółce UNIPETROL Doprava s.r.o.
- wprowadzono zmiany w sieci stacji paliw spółki Benzina s.r.o., które objęły proces rebrandingu oraz modernizacji istniejących stacji i myjni samochodowych. Przebudowa dotyczyła również instalacji oczyszczania ścieków.

1.8 Publikacja prognoz wyników finansowych

Szacunki w zakresie poszczególnych czynników makroekonomicznych zostały zaprezentowane na bazie zaktualizowanych założeń do Planu finansowego na 2009 rok oraz opublikowanej strategii Grupy ORLEN na lata 2009-2013. Ponadto, PKN ORLEN S.A. w raporcie bieżącym nr 11/2009 z dnia 3 lutego 2009 roku podał szacunki wybranych danych finansowych i operacyjnych dla Grupy ORLEN za IV kwartał 2008 roku i cały 2008 rok. W opublikowanych szacunkach w zakresie danych makroekonomicznych oraz operacyjnych nie wystąpiły istotne zmiany w porównaniu z wielkościami zaprezentowanymi w niniejszym sprawozdaniu.

W stosunku do danych finansowych publikowanych w skróconym sprawozdaniu finansowym w dniu 26 lutego 2009 roku Najistotniejszą zmianą wprowadzoną do sprawozdania finansowego Grupy ORLEN jest utworzenie odpisu aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne w kwocie 2.418.374 tysięcy złotych.

Szczegółowe informacje dotyczące zmian w stosunku do publikowanych skróconych sprawozdań finansowych za IV kwartały 2008 roku zostały zaprezentowane w nocie 6 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

II. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W GRUPIE ORLEN W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU TECHNICZNEGO

W 2008 roku PKN ORLEN S.A. wykonał szereg prac związanych z opracowywaniem i doskonaleniem technologii produkcji, poprawą jakości wyrobów oraz z ograniczeniem wpływu działalności produkcyjnej na środowisko naturalne. Ogółem w 2008 roku zawarto 70 nowych umów i aneksowano 25 na łączną kwotę 7.266 tysięcy złotych. Dla porównania, w roku 2007 podpisano 97 nowych umów i 49 aneksowano na łączną kwotę 10.180 tysięcy złotych.

W zakresie prac badawczo-rozwojowych PKN ORLEN S.A. nie prowadził własnej działalności – prace te zlecane są instytucjom zewnętrznym (instytutom i ośrodkom badawczym, szkołom wyższym oraz spółkom prowadzącym taką działalność).

Do najważniejszych opracowań w zakresie badań i rozwoju technicznego w obszarze produkcji podstawowej oraz w zakresie ochrony środowiska w 2008 roku w PKN ORLEN S.A. należą następujące prace:

- „Technologia produkcji benzyn rajdowych z komponentów produkowanych w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku” zrealizowana przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie. Wyniki pracy badawczej wykazały możliwość przygotowania na bazie dostępnych komponentów określonej ilości benzyny rajdowej zgodnej ze specyfikacjami organizacji FIA. Wykorzystanie wyników tej pracy pozwoli na wprowadzenie nowego gatunku benzyny na szczególnie wymagający i prestiżowy rynek organizatorów i uczestników rajdów samochodowych pod logo ORLEN;
- „Ocena wykorzystania rafinatu i analizy jego wpływu na jakość benzyn silnikowych produkowanych w PKN ORLEN S.A.” zrealizowana przez Instytut Paliw i Energii Odnawialnej w Warszawie. Wyniki badań potwierdziły możliwość wykorzystania rafinatu w procesie blendingu benzyn silnikowych;
- „Ocena jakości stabilizowanego hydrorafinatu z instalacji Hydrorafinacji Oleju Napędowego z Hydroodsiaarczania Gudronu pod kątem zastosowania do produkcji oleju napędowego i lekkiego oleju opałowego EKOTERM Plus” przeprowadzona przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie. W pracy jednoznacznie potwierdzono przydatność produktu z węzła HONH na instalacji Hydroodsiaarczania Gudronu jako komponentu oleju napędowego Ekodiesel i oleju napędowego grzewczego Ekoterm Plus;
- „Zmiana sposobu przerobu benzyny popirolitycznej w kierunku usprawnienia procesu uwodornienia i efektywniejszego wykorzystania frakcji uzyskanych z rozdziału hydrorafinatów” przeprowadzona przez Ośrodek Badawczo – Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego S.A. w Płocku. Praca badawcza została rozpoczęta w 2008 roku i jest kontynuowana w roku 2009. Otrzymane do tej pory wyniki pozwalają stwierdzić iż efektem pracy będzie możliwość uzyskania jakościowych frakcji BT dla potrzeb Ekstrakcji Aromatów 3.

Rok 2008 był bardzo dobrym rokiem dla marek z portfela PKN ORLEN S.A. Marka ORLEN zajęła I miejsce w „Rankingu Najcenniejszych Polskich Marek” i osiągnęła wzrost wartości marki o 11% w stosunku do 2007 roku. Rozpoznawalność marki BLISKA wzrosła z poziomu 55% w grudniu 2007 do poziomu 64% w grudniu 2008 roku, a rozpoznawalność marki VERVA wzrosła w tym okresie z 61% do 71%, pozwalając jej cieszyć się największym poziomem znajomości w kategorii paliw wzbogaconych.

Bioester i pakiet dodatków produkowany przez PKN ORLEN S.A. otrzymały tytuł „Produkt Roku” XV Międzynarodowych Targów Stacja Paliw 2008 w kategorii „Biopaliwa”. Przyznany w maju 2008 roku tytuł to już drugie wyróżnienie, jakim został uhonorowany ten produkt. W lutym 2008 roku Bioester otrzymał główną nagrodę na I Międzynarodowych Targach Przemysłu Chemicznego EXPOCHEM’ 2008 w Katowicach, w kategorii „Produkt Chemiczny”.

Innowacją zastosowaną przez PKN ORLEN S.A. przy produkcji Bioestru są specjalne dodatki uszlachetniające, które gwarantują jego najwyższą jakość w całym okresie użytkowania paliwa. Zastosowany pakiet zawiera najbardziej efektywne dodatki z dostępnych na rynku wpływające na poprawę właściwości produktu w warunkach niskich i wysokich temperatur, gwarantujące stabilność produktu, zabezpieczające silnik przed korozją i chroniące przed rozwojem życia biologicznego w paliwie.

Na początku 2008 roku opracowana została nowa formuła pakietu dodatków do benzyny VERVA 98, które zapewniają zmniejszenie osadów w silniku, eliminują korozję układu zasilającego i elementów metalowych silnika oraz ograniczają emisję związków toksycznych do atmosfery.

W listopadzie 2008 roku paliwo VERVA 98 zostało uhonorowane Medalem Europejskim przyznawanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Business Centre Club oraz Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny. Medalem tym wyróżniane są produkty, których jakość spełnia najwyższe normy unijne, a celem konkursu jest upublicznianie przykładów dobrej jakości i promocja metod jej osiągania.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Zmiana technologiczna w paliwie była głównym bodźcem do dokonania zmian w komunikacji marki VERVA. Poprzez modyfikację graficzną (dodanie motywu wyścigowej szachownicy) oraz towarzyszące jej hasło „Nowa formuła mocy”, Koncern promuje zmienioną formułę wzbogaconego paliwa, oferowanego na stacjach ORLEN.

Ważniejsze spółki Grupy ORLEN przeprowadziły następujące działania w zakresie badań i rozwoju technicznego:

Grupa UNIPETROL

- Rozwój technologii produkcji polipropylenów skierowany został na uzyskiwanie produktów spełniających wysokie normy jakościowe co umożliwi wygenerowanie wyższej marży na kopolimerach:
 - Opracowano nowy typ jakościowy polipropylenu (kopolimery RCP FB 908 oraz GB 802). Główny obszar jego zastosowania to produkcja folii przemysłowej;
 - Wypieczono nowy typ jakościowy polipropylenu o wysokim wskaźniku topnienia opracowany głównie dla przemysłu motoryzacyjnego oraz przy tworzeniu złożonych związków chemicznych. Nowy typ jakościowy produktu charakteryzuje się niższymi zmiennymi kosztami produkcji w porównaniu z podobnymi typami produktu o podobnych właściwościach fizycznych;
 - Opracowano polipropylen (HMS), który w zastosowaniu z chemicznymi środkami spieniającymi wykorzystywany jest przez odbiorców do produkcji nisko-wagowych płyt i tablic oraz profili;
- Opracowano nowy typ polietylenu znajdującego zastosowanie w produkcji ubrań i opakowań, w tym przeznaczonych do materiałów niebezpiecznych;
- Wprowadzono do produkcji nowe produkty segmentu petrochemicznego (frakcja C9, C10, DCPD):
 - Zakończenie prac nad wprowadzeniem do produkcji nowego produktu – frakcji C10, wykorzystywanej do produkcji żywic węglowodorowych. Przewidywane zdolności produkcyjne to około 5-7 tysięcy ton rocznie;
 - Zakończenie prac nad wdrożeniem do produkcji dicyklopentadienu oraz frakcji C9. Oba produkty będą produkowane w oparciu o badania prowadzone przez UNIPETROL a.s. we współpracy z Instytutem Technologii Chemicznej w Pradze oraz Instytutem Chemii Nieorganicznej w Uście nad Labem. Przewidywane zdolności produkcyjne wynoszą około 20-26 tysięcy ton dicyklopentadienu oraz około 40 tysięcy ton frakcji C9.
- Prowadzenie prac nad wykorzystaniem paliw alternatywnych oraz optymalizacją procesów katalitycznych w rafineriach w Litwinowie i Kralupach.

Anwil S.A.

- Realizacja projektu „Redukcja emisji podtlenku azotu z instalacji produkcji kwasu azotowego w ramach mechanizmu Wspólne Wdrożenia (Joint Implementation – JI)”. Projekt ten jest realizowany na drodze wskazanego przez Protokół z Kioto mechanizmu umożliwiającego obniżenie kosztów przedsięwzięcia ograniczającego emisję gazów cieplarnianych. W ramach tego mechanizmu spółka uzyskuje „Jednostki Redukcji Emisji” w zamian za dofinansowanie projektów redukujących emisje gazów cieplarnianych. Sposób realizacji projektu został zatwierdzony przez Ministerstwo Środowiska w formie Listu Zatwierdzającego 28 stycznia 2008 roku.

W maju 2008 roku projekt został zrealizowany na jednej z dwóch linii produkcyjnych kwasu azotowego w Anwil S.A. Zastosowane rozwiązanie przyniosło zakładany poziom redukcji emisji podtlenku azotu. Na drugiej linii projekt został zrealizowany w lipcu 2008 roku. W 2009 roku projekt poddany zostanie weryfikacji przez niezależną jednostkę. Po weryfikacji nastąpi transfer jednostek emisji ERUs do jednostki nabywającej;
- W lipcu 2008 roku, Anwil S.A. podpisał umowę na montaż i rozruch kompletnej instalacji kriogenicznej separacji powietrza (tlenowni). Nowa tlenownia będzie się charakteryzować nowoczesnymi rozwiązaniami technicznymi, a co za tym idzie niższą energochłonnością. Nowością, w odróżnieniu od istniejącej instalacji, będzie możliwość produkcji ciekłego argonu, który jest towarem bardzo poszukiwanym na rynku gazów technicznych. Ponadto instalacja zapewni zaopatrzenie w azot będącej w budowie wytwórni PTA. Termin realizacji inwestycji planowany jest na wrzesień 2010 roku.

ORLEN Oil Sp. z o.o.

- Realizacja Programu Base Oils Interchange („BOI”) z udziałem olejów bazowych ORLEN Oil polegającego na zastąpieniu olejów bazowych zastosowanych w olejach silnikowych, alternatywnymi olejami bazowymi o podobnej jakości. Uzyskanie technologii wysokiej jakości olejów silnikowych na podstawowych olejach niezależni ORLEN Oil Sp z o.o. od konieczności importu olejów bazowych.

W 2008 zakończono pierwszy etap prac projektu BOI, obejmujący mineralne oleje silnikowe przeznaczone do ciężkich silników Diesla. Nowe rozwiązania umożliwiają pełne wykorzystanie własnego surowca jakim są oleje bazowe ORLEN Oil Base 150 i ORLEN Oil Base 400. Ponadto rozpoczęto proces certyfikacji nowych technologii olejów silnikowych typu HDDO u producentów sprzętu takich jak: Mercedes-Benz, MAN, Volvo, Renault, itd.

Obecnie realizowany jest drugi etap projektu BOI zmierzający do uzyskania mineralnych i półsyntetycznych olejów typu PCMO przeznaczonych do samochodów osobowych produkowanych w oparciu o oleje bazowe wytwarzane w Grupie ORLEN. Realizacja drugiego etapu została poszerzona o najnowsze kryteria jakościowe definiujące markowe oleje silnikowe, w tym europejską klasyfikację ACEA edycja z roku 2008 oraz najnowsze testy silnikowe wymagane przez największe koncerny samochodowe w procesie certyfikacji olejów silnikowych.

- Prace nad pozyskiwaniem alternatywnych technologii w głównych grupach produktowych tj.: oleje silnikowe wysokiej jakości do wysokoobciążonych silników Diesla HDDO, oleje silnikowe niskiej jakości PCMO, oleje silnikowe niskiej jakości HDDO, oleje do silników dwusuwowych, oleje przekładniowe samochodowe, oleje hydrauliczne (etap testów certyfikacyjnych) oraz oleje przekładniowe przemysłowe;
- Poszerzenie asortymentu olejów znajdujących zastosowanie w przemyśle.

Ponadto opracowano technologię produkcji plastyfikatora typu MES metodą pośrednią z wykorzystaniem ekstraktów furfurolowych oraz prowadzono prace nad technologią produkcji olejów obróbczych emulgujących mające na celu obniżenie kosztu wsadu surowcowego.

- Poszerzenie asortymentu olejów Platinum Gear do manualnych przekładni samochodowych.

Oleje Platinum Gear uzupełniają gamę produktów Platinum do motoryzacji o specjalistyczne oleje do przekładni mechanicznych. Oleje posiadają doskonałe własności smarne, wysoką odporność na utlenianie oraz wysoką zdolność do przenoszenia obciążeń. Platinum Gear zapewniają bardzo dobre właściwości przeciwdrożdżycowe oraz doskonale zabezpieczają przed działaniem rdzy i korozji. Posiadają aprobaty producenta przekładni mechanicznych ZF, a także producentów samochodów MAN i Mercedes.

- Poszerzenie asortymentu olejów Platinum Ultor do o dwa nowe produkty:
 - Platinum Ultor CNG CF-4 15W-40 do silników samochodów ciężarowych i autobusów zasilanych sprężonym gazem ziemnym. Spełnia wymagania: Mercedesa - MB 226.9, MAŃ 3271, Volvo CNG, Renault Truck RGD,
 - Platinum Ultor Max 5W-40, syntetyczny olej silnikowy o najwyższej jakości, przystosowany do najbardziej obciążonych współczesnych silników wysokoprężnych samochodów ciężarowych, sprzętu budowlanego i autobusów.

Ponadto w 2008 roku zmieniono i zmodyfikowano kilkanaście receptur olejów do zastosowań w motoryzacji pod kątem optymalizacji kosztów wytworzenia.

- Wykonanie w Zetor Polska Sp. z o.o. badań eksploatacyjnych olejów ORLEN Oil mających na celu wpisanie produktów spółki na listy referencyjne olejów smarowych zalecanych przez Zetor Polska Sp. z o.o. do produkowanych pojazdów;
- Zakończenie badań eksploatacyjnych współdziałania olejów silnikowych ORLEN Oil z biodieslem.
- Prace nad optymalizacją parametrów bloku olejowego, w tym badanie wpływu zastosowania surowców o różnych właściwościach.
- Prace nad możliwością pozyskiwania oleju bazowego o lepkości wyższej od SN 650.

Rafineria Nafty Jedlicze S.A.

- Prowadzenie prac nad projektem wieży wstępnej dla Instalacji Destylacji Rurowo-Wieżowej, w tym analiz ropy naftowej pochodzących z PGNiG Sanok w celu określenia parametrów pracy instalacji;
- Przeprowadzenie badań analitycznych surowców pod kątem ich zastosowania do przerobu na Instalacji Rozpuszczalniki;
- Prowadzenie jakościowej analizy olejów odpadowych pod kątem optymalizacji procesów technologicznych na instalacjach Destylacji Olejów Przepracowanych oraz Hydrorafinacji Olejów Przepracowanych, przy gorszej jakości olejów przepracowanych na rynku polskim;
- Wdrożenie od stycznia 2008 roku nowych linii olejów bazowych: serii N-70-200 o szerokim zakresie lepkościowym;
- Przeprowadzenie analizy rozpuszczalników sprzedawanych na polskim rynku detalicznym pod kątem konfekcji wyrobów własnych w opakowania jednostkowe.

ORLEN Asphalt Sp. z o.o.

- W 2008 roku podjęto pilotażową produkcję asfaltów modyfikowanych polimerami według Normy Europejskiej PN-EN 14023. W związku z tym przez część sezonu w ofercie dostępne były asfalty modyfikowane według dwóch specyfikacji - wg Aprobaty Technicznej IBDiM (produkowane od 2003 roku) oraz PN-EN 14023. Okres przejściowy wg dwóch specyfikacji skończy się zimą 2009 roku kiedy norma PN-EN 14023 zostanie opublikowana z załącznikiem krajowym. Od tego momentu w ORLEN Asphalt dostępne będą wyłącznie asfalty modyfikowane wg PN-EN 14023. Pod koniec 2008 roku spółka uzyskała certyfikat Zakładowej Kontroli Produkcji w notyfikowanej jednostce certyfikującej (PCBC S.A.) niezbędny do rozpoczęcia produkcji wg PN-EN 14023.

III. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORLEN

Głównym założeniem przyjętej w dniu 25 listopada 2008 roku przez Radę Nadzorczą Strategii Grupy ORLEN 2009-2013 jest tworzenie wartości PKN ORLEN S.A. poprzez koncentrację działań dotyczącą wzmocnienia efektywności oraz rozwoju i wydłużania łańcucha wartości PKN ORLEN S.A. w podstawowych segmentach: rafineryjnym, detalicznym i petrochemicznym oraz poprzez rozwijanie segmentu wydobywania i budowanie segmentu energetycznego. Strategia przewiduje także dezinvestycje w obszarze działalności pozapodstawowej PKN ORLEN S.A., czyli telekomunikacji i chemii.

Nowa strategia oparta jest na sześciu filarach rozwoju:

- sprawności operacyjnej, w ramach której zakłada podjęcie działań służących poprawie efektywności procesów produkcyjnych poprzez zmniejszenie zużycia energii oraz realizację programu inwestycyjnego, ukierunkowanego na projekty o najwyższej rentowności. Istotnym i zarazem przyszłościowym elementem tego obszaru będzie wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o własne surowce. Uwolnione zostaną również synergie kosztowe poprzez zastosowanie efektu skali i centralizację funkcji wsparcia;
- integracji aktywów, poprzez którą osiągnięte zostaną dalsze synergie pomiędzy podstawowymi segmentami działalności spółki np. rafinerią i detalem. W ramach tego obszaru planowana jest również dezinvestycja aktywów niezwiązanych z działalnością podstawową Grupy ORLEN;
- zarządzania segmentowego opartego o precyzyjny rozdział kompetencji i odpowiedzialności w ramach funkcji biznesowych w skali Grupy ORLEN od kompetencji i odpowiedzialności w ramach PKN ORLEN S.A. i innych spółek Grupy ORLEN i zapewniające sprawne i nowoczesne zarządzanie;
- rozwoju podstawowej działalności poprzez skoncentrowanie na aktywach logistycznych, w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw surowców oraz wzmocnienia przewagi konkurencyjnej w tym segmencie. W ramach tego filaru planowane jest również dywersyfikacja gatunków przerabianej ropy oraz poprawa rentowności produkcji poprzez wzrost wytwarzania średnich destylatów;
- wydłużaniu łańcucha wartości poprzez wprowadzenie do obrotu nowych produktów o dużym potencjale wzrostu, takich jak paraksylen i kwas tereftalowy oraz aktywny handel ropą i produktami z wykorzystaniem szlaków morskich i poszerzenie sprzedaży o nowe rynki;
- nowych segmentach, będących dźwigniami wzrostu Grupy ORLEN. Zakłada się dalszy rozwój działalności wydobywczej oraz budowę nowego segmentu energetyki.

Strategia zakłada osiągnięcie następujących celów finansowych w 2013 roku:

- wskaźnik EBITDA wg LIFO: 7,8 miliarda złotych;
- wskaźnik ROACE: 11%;
- wydatki inwestycyjne: 2,5 miliarda złotych, średniorocznie; 12,6 miliarda złotych razem;
- wskaźnik dźwigni finansowej: 30-40%.

Zaplanowany na 2013 rok EBITDA w Grupie ORLEN wg segmentów kształtuje się następująco:

- poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej:	0,2 miliarda złotych,
- rafineria i marketing:	4,5 miliarda złotych,
- detal:	1,2 miliarda złotych,
- petrochemia:	2,7 miliarda złotych.

Zaplanowane nakłady inwestycyjne średniorocznie w latach 2009-2013 w Grupie ORLEN wg segmentów działalności kształtują się następująco:

- poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej:	0,14 miliarda złotych,
- rafineria i marketing:	1,0 miliarda złotych,
- detal:	0,3 miliarda złotych,
- petrochemia:	1,0 miliarda złotych,
- funkcje wsparcia:	0,07 miliarda złotych.

Program integracji z Grupą Możejki i Grupą UNIPETROL

W ramach Programu Tworzenia Wartości („PTW”) oraz prowadzonego równolegle programu „Możejki Integracja”, Dyrektorzy PKN ORLEN S.A. wraz z odpowiednimi Dyrektorami w AB Mazeikiu Nafta realizują wdrożenie inicjatyw integracyjnych na okres kolejnych 5 lat. W ramach obu projektów do końca 2008 roku:

- wdrożono program Zarządzania Łańcuchem Dostaw w ramach którego spółki Grupy ORLEN mogą przygotowywać ujednolicony proces planowania i optymalizacji;
- przygotowano kompleksowy program „Strategy for Baltics”, obejmujący projekt poprawy połączeń logistycznych pomiędzy Polską a Litwą oraz plan optymalizacji infrastruktury logistycznej AB Mazeikiu Nafta;
- zreorganizowano spółkę Mazeikiu Nafta Trading House („MNTH”) poprzez przejęcie większości funkcji spółki MNTH na Litwie przez AB Mazeikiu Nafta i w Polsce przez PKN ORLEN S.A., co doprowadziło do poprawy koordynacji obszarów produkcji, logistyki i sprzedaży z jednoczesnym obniżeniem kosztów operacyjnych;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- wdrożono procedury oraz politykę odzwierciedlającą najlepsze praktyki stosowane w PKN ORLEN S.A. i mające na celu uspołnienie działalności spółek i ułatwienie przepływu zadań do realizacji w zarządzanych segmentach;
- wprowadzono nowy statut AB Mazeikiu Nafta, który wzmocnił pozycję Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Ponadto w AB Mazeikiu Nafta, opracowano strategię rozwoju obszaru IT, wdrożono system płacowo-kadrowy ORACLE HRMS oraz nowy system sprawozdawczości zarządczej i politykę zarządzania gotówką. Kolejnym elementem procesu integracji jest realizacja planu restrukturyzacji zatrudnienia. W 2008 i 2009 roku wydzielone zostały cztery spółki:

- Centrum Usług Medycznych Mazeikiu Nafta;
- UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau, która świadczy usługi sprzątania i utrzymania terenów zielonych;
- UAB Remonto Mechanikos Centras, która świadczy usługi instalacji i konserwacji urządzeń mechanicznych oraz pokrewne;
- UAB EMAS, która świadczy usługi instalacji i konserwacji urządzeń elektrycznych i pokrewne.

W 2008 roku zakończono proces integracji działań biznesowych w UNIPETROL a.s. W kolejnym etapie spółka skupi się na zwiększeniu efektywności kluczowych rodzajów działalności i pogłębieniu współpracy z PKN ORLEN S.A. Dalszy wzrost efektywności będzie możliwy dzięki optymalizacji aktywów oraz zakończeniu integracji spółki Paramo a.s.

Strategia detaliczna na polskim rynku paliwowym

Nowa strategia zakłada kontynuację dotychczasowej, skutecznej polityki dotyczącej marek. Utrzymana zostanie marka ekonomiczna w Niemczech, marka ekonomiczna i Premium w Polsce i Czechach oraz marka Premium na Litwie. W planach strategicznych pozostaje również wejście na rynek ukraiński, uzależnione od sytuacji gospodarczej i politycznej. Działania PKN ORLEN S.A. będą koncentrowały się na dalszym wzmocnieniu marki (najbardziej rozpoznawalnej w regionie) oraz na zwiększeniu efektywności sprzedaży na stację i marży w obszarze sprzedaży pozapaliwowej. Kluczowym elementem strategii dla segmentu detalicznego jest dalszy rebranding stacji oraz rozwój sieci franszyzowych.

W 2008 roku PKN ORLEN S.A. konsekwentnie umacniał swoją pozycję rynkową, osiągając na koniec roku przyrost udziału w rynku o 4,2 pp. w porównaniu do roku 2007 roku. Ten wysoki przyrost udziału został osiągnięty w wyniku wzrostu sprzedaży oleju napędowego i autogazu. W Polsce rynek detaliczny w 2008 roku zwiększył się w porównaniu do roku ubiegłego o około 5%. Największą dynamikę odnotowano w konsumpcji oleju napędowego (przyrost o około 8%) oraz benzyn (wzrost konsumpcji o około 3%). W 2008 roku zaobserwowano natomiast spadek popytu na autogaz (zmniejszenie dynamiki konsumpcji o około 2%).

W wyniku konsekwentnie realizowanego programu inwestycyjnego zapoczątkowanego jeszcze w 2005 roku, sieć PKN ORLEN S.A. na koniec 2008 roku liczyła 924 stacje Premium i zwiększyła się o 73 stacje w porównaniu do 2007 roku oraz 406 stacji Bliska, która przyrosła o 98 stacji (dane obejmują stacje CODO wraz ze stacjami DOFO). Ponadto, w efekcie dalszego rozwoju programu franszyzy w sieci PKN ORLEN S.A. na koniec 2008 roku w sieci znalazły się 73 nowe stacje DOFO. W tym samym czasie ilość funkcjonujących stacji DODO zgodnie z przyjętą strategią, zmniejszyła się o 96 stacji.

Marża pozapaliwowa w 2008 roku utrzymała trend wzrostowy i osiągnęła na koniec roku prawie 30% poziom dynamiki w porównaniu do roku 2007. Wysoki przyrost marży pozostaje efektem uruchomienia Kącików Stop Cafe na 406 stacjach Premium oraz rozpoczęcia wdrożenia Stop Cafe Bistro na pierwszych 29 lokalizacjach.

W 2008 roku PKN ORLEN S.A., chcąc zapewnić jak najwyższą jakość sprzedawanych produktów, opracował nową formułę dodatków do paliw Verva, które zapewniają zmniejszenie osadów w silniku, eliminują korozję oraz ograniczają emisję związków toksycznych do atmosfery. Wprowadzeniu wzbogaconego paliwa na stacje ORLEN towarzyszyła również zmiana wizualizacji VERVY, co pomogło umocnić pozytywny wizerunek paliwa Premium w naszej sieci i utrzymać markę VERVA na pozycji lidera, jako najbardziej znanej i rozpoznawanej marki wśród paliw wzbogaconych w Polsce.

Jako efekt konsekwentnie realizowanej strategii sprzedaży biopaliw, PKN ORLEN S.A. w 2008 roku prowadził sprzedaż bioestru (B100) na ponad 220 stacjach BLISKA, co stanowi przyrost o 205 stacji w porównaniu do roku 2007.

Strategia detaliczna na czeskim rynku paliwowym

W 2008 roku w spółce Benzina a.s. kontynuowano proces rebrandingu na markę Benzina Plus oraz modernizacji stacji benzynowych. W 2008 roku zmodernizowano 147 stacji działających pod marką Benzina. Dzięki modernizacji Benzina a.s. rozszerzyła swoją ofertę paliw premium o benzynę Verva 100 oraz olej napędowy Verva Diesel. Podwyższono także jakość usług towarzyszących, włączając sklepy i bary, a także terminale do gier losowych on-line. Ponadto, w ramach procesu ponad połowa ze 110 myjni samochodowych zlokalizowanych na stacjach spółki Benzina a.s. została przebudowana lub zmodernizowana. Dzięki podjętym działaniom spółka odnotowała 5% wzrost przychodów z tytułu sprzedaży pozapaliwowej.

W 2009 roku Benzina a.s. planuje podjąć dalsze działania związane z wprowadzeniem nowego paliwa premium, rozwojem punktów gastronomicznych oraz podniesieniem standardu pozostałych usług. Ponadto, spółka prowadzi prace nad wdrożeniem nowego systemu kasowego, który znacznie uprości i przyspieszy proces sprzedaży. Planowane jest również rozszerzenie współpracy z operatorami kart debetowych/kredytowych, które są podłączone do międzynarodowych systemów, co pozwoli na korzystanie z kart flotowych zarówno w kraju jak i zagranicą. Na koniec 2008 roku sieć stacji paliwowych w Czechach liczyła 334 stacje należące do spółki Benzina a.s., z tego 107 funkcjonowało pod marką Benzina Plus. Do końca 2013 roku planowane jest zwiększenie liczby stacji o 53, w tym 40 stacji franczyzowych i 13 własnych.

Rynek niemiecki

Rozpoczęty w 2006 roku program rebrandingu stacji miał na celu uzyskanie lepszego efektu pozycjonowania marki STAR na rynku niemieckim. Na rok 2008 zaplanowano przeprowadzenie rebrandingu 35 stacji z marki ORLEN na markę STAR. Zadanie to wykonane zostało w całości w I półroczu 2008 roku. Do końca 2008 roku przeprowadzono dodatkowy rebranding 8 stacji benzynowych. Ponadto, w 2008 roku wykonano kompleksową zmianę wizualizacji ponad 120 stacji. Opierając się na nowej misji i wizji spółki, które zakładają osiągnięcie pierwszej pozycji wśród najbardziej korzystnych cenowo sieci w północnych Niemczech, ORLEN Deutschland AG opracował nową ofertę dla klientów, tj. Customer Value Proposition („CVP”). Równolegle zdefiniowano grupy klientów, które dla marki są najważniejsze czyli konsumenci o średnich przychodach oraz przedstawiciele młodej generacji. Wszystkie prowadzone akcje marketingowe i sklepowe zostały zorientowane na te dwa główne cele: tj. CVP i potrzeby dwóch konkretnych grup klientów. Ponadto, pod koniec 2008 roku, rozpoczęto realizację programu „Star Excellence” zakładającego rentowny wzrost sieci poprzez dalsze akwizycje, wzrost wolumenów poprzez wykorzystanie rozpoznanych potencjałów poszczególnych stacji w istniejącej sieci, wzrost rozpoznania marki Star przez niemieckich klientów oraz nieustanne podnoszenie atrakcyjności marki Star poprzez aktywną sprzedaż, czystość i atrakcyjną ofertę sklepową.

Strategia sprzedaży detalicznej na Litwie

Tworzenie sieci detalicznej na Litwie oparte jest na trzech etapach, które w 5-letniej perspektywie powinny pozwolić na zdobycie 9% udziału w rynku. W pierwszym i drugim etapie planowano przejścia wybranych obiektów i działania przygotowawcze do inwestycji budowlanych oraz uruchamianie nowobudowanych stacji paliw. Etap polegający na przejęciach wybranych obiektów i działaniach przygotowawczych do inwestycji budowlanych zakończył się z końcem roku 2008 wynikiem 35 stacji paliw, w tym 26 stacji własnych i 9 stacji sieci DOFO. Spośród 26 stacji własnych, 22 prowadzą działalność pod marką ORLEN Lietuva, pozostałe 4 pod marką Ventus. Na wszystkich stacjach ORLEN Lietuva funkcjonują sklepy prezentujące nowy, przyjazny klientom format oraz innowacyjną ofertę gastronomiczną wprowadzoną poprzez markę „Stop Cafe Bistro”. Menu w tej ofercie zostało opracowane według oryginalnej receptury stworzonej specjalnie dla sieci ORLEN. Wysoki poziom dynamiki sprzedaży pozapaliwowej osiągnięty w 2008 roku świadczy, iż wdrożenie nowej oferty sklepu i bistro spotkało się z pozytywnym przyjęciem ze strony klientów. Do końca 2009 roku planowane jest uruchomienie 5 stacji paliw pod marką ORLEN Lietuva, spośród których 3 to istniejące stacje, które zostaną zrekonstruowane. Na koniec 2009 roku spółka AB Ventus Nafta będzie zarządzać 37 stacjami paliw, w tym 28 stacjami własnymi. Przewidywany udział w rynku litewskim na koniec 2009 roku wyniesie około 7%. Ostatnia, trzecia faza, do roku 2013, poświęcona będzie umacnianiu pozycji sieci na Litwie oraz sfinalizowaniu planów budowy nowych obiektów. W okresie realizacji planów zakupowo-budowlanych, sieć Grupy ORLEN będzie uzupełniana obiektami franszyzowymi, których docelowa liczba powinna wynieść do końca 2013 roku około 31.

Strategia zarządzania kadrami

Polityka zarządzania kadrami stanowi istotny element strategii firmy, wspomagając działania realizowane przez obszary biznesowe, dążące do osiągnięcia założonych celów strategicznych. Realizowane działania mają istotny wpływ na budowanie wizerunku PKN ORLEN S.A. jako wiodącego pracodawcy, zachowującego najwyższe standardy rekrutacji i selekcji obowiązujące na rynku.

Polityka rekrutacji w PKN ORLEN S.A. jest ściśle powiązana z polityką rozwoju zasobów personalnych i charakteryzuje się otwartością na otoczenie społeczne wewnątrz i na zewnątrz firmy. Mając na uwadze rozwój zawodowy pracowników, zawsze w pierwszej kolejności procesy rekrutacyjne kierowane były do pracowników Grupy ORLEN.

Polityka rekrutacji PKN ORLEN S.A. w 2008 roku oparta była przede wszystkim na następujących przesłankach:

- zapewnienie ciągłości działań dla procesów biznesowych,
- realizowanie działań w ramach strategii rekrutacji z wartościami kultury korporacyjnej, zasadami ładu korporacyjnego i społecznej odpowiedzialności biznesu,

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- zapewnienie wsparcia projektów restrukturyzacyjnych realizowanych w PKN ORLEN S.A., w zakresie rekrutacji, oceny i doboru, jak również w zakresie alokowania pracowników restrukturyzowanych obszarów w inne obszary biznesowe,
- wypracowanie i realizacja rozwiązań związanych z rozwojem oraz utrzymaniem pracowników PKN ORLEN S.A. ze szczególnym uwzględnieniem kadry menedżerskiej.

W ramach działalności związanej z zarządzaniem kadrą w PKN ORLEN S.A. w trakcie 2008 roku realizowane były następujące programy:

- Program Praktyk Studenckich, którego celem było kształtowanie pozytywnego wizerunku PKN ORLEN S.A. wśród osób młodych wybierających kierunek swojego rozwoju i stojących przed decyzją dotyczącą wyboru pracodawcy. W 2008 roku w Programie Praktyk Studenckich udział wzięło 315 osób, w tym 68 osób w ramach indywidualnych praktyk studenckich i 247 osób w ramach praktyk grupowych,
- Program Stażowy, którego celem jest umożliwienie stażystom sprawdzenia własnych kompetencji w kontekście środowiska pracy oraz możliwość monitorowania tych kompetencji przez pracodawcę. W okresie odbywania stażu stażyści otrzymują wsparcie od swoich opiekunów. Dzięki Programowi Stażowemu w strukturze PKN ORLEN S.A. pozyskano wielu przeszkolonych pracowników.

Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy

W konsekwencji prowadzonych prac w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi i negocjacji z partnerami społecznymi w dniu 24 listopada 2008 roku podpisany został nowy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy w PKN ORLEN S.A., który reguluje kwestie związane z: zasadami zatrudniania, awansowania i wynagradzania pracowników, kształtowaniem warunków pracy, świadczeniami pracowniczymi, szkoleniami i ścieżką rozwoju zawodowego. Uwzględnia on również pozostałe narzędzia zarządzania zasobami ludzkimi, które wspierają strategię biznesową PKN ORLEN S.A. System jest spójny z najlepszymi praktykami rynkowymi, dzięki innowacyjnym narzędziom polityki personalnej oraz całościowemu uregulowaniu wszystkich kwestii związanych z zarządzaniem zasobami ludzkimi. Układ wprowadza najlepsze rozwiązania w polityce personalnej, czyli procesach rekrutacji, rozwoju, awansowania, wynagrodzeniach i sposobie premiowania, a także w systemie oceny pracowników, uwzględniając ich kompetencje zawodowe. Układ przewiduje sposoby uregulowania wszystkich istotnych kwestii dotyczących współpracy pracodawcy ze stroną związkową. To rozwiązanie jest najskuteczniejszym narzędziem stymulującym utrzymanie i rozwój potencjału pracowniczego w firmie. Układ, po wprowadzeniu w PKN ORLEN S.A., będzie również wzorem rozwiązań dla innych spółek Grupy Kapitałowej, stanowiącym element integracji systemów i przyczyniającym się do ujednolicenia stosunków społecznych w całym Koncernie.

Działania w obszarze poszukiwań i wydobywania (upstream)

W przypadku segmentu wydobywczego (upstream) nowa strategia zakłada, iż projekty inwestycyjne ukierunkowane będą głównie na już zidentyfikowane złoża w krajach o ustabilizowanej sytuacji, o akceptowalnym poziomie ryzyka. W tym segmencie PKN ORLEN S.A. planuje na bieżąco analizować sytuację i wykorzystywać pojawiające się okazje inwestycyjne, a także, w miarę możliwości, zawierać partnerstwa strategiczne.

Rozwinięciem zaktualizowanej strategii PKN ORLEN S.A. w obszarze poszukiwań i wydobywania jest plan przyspieszenia rozwoju działalności wydobywczej, zapewniający dostęp do własnego surowca oraz umożliwiający rozwój działalności handlowej ropą naftową. W związku z powyższym PKN ORLEN S.A. na bieżąco prowadzi monitoring rynku projektów wydobywczych na świecie, zaś utworzona i ciągle rozbudowywana baza danych projektów pozwala na właściwe ich selekcjonowanie oraz dopasowanie do możliwości i potrzeb Grupy ORLEN. Do głównych działań zrealizowanych w 2008 roku należy zaliczyć m.in.:

- Pozyskanie projektu poszukiwawczo-rozpoznawczego na szelfie Morza Bałtyckiego w łotewskiej strefie ekonomicznej;
- Realizację projektu poszukiwawczo-wydobywczego w rejonie basenu lubelskiego;
- Analizy projektów umożliwiających zaangażowanie PKN ORLEN S.A. w istniejące na rynku podmioty z odpowiednim portfelem aktywów, w tym produkcyjnych;
- Analizy projektów/aktywów poszukiwawczo-wydobywczych na różnym poziomie szczegółowości w różnych lokalizacjach geograficznych;
- Nawiązanie współpracy z partnerami posiadającymi aktywa na terenie Polski oraz analiza posiadanych przez nich aktywów i możliwości kooperacji;
- Przygotowanie wraz z Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. założeń do wspólnej realizacji projektu polegającego na rozpoznaniu odkrycia akumulacji ropy naftowej i gazu ziemnego Sieraków, ewentualnych pracach poszukiwawczych na pozostałych zidentyfikowanych już strukturach oraz późniejszym zagospodarowaniu odkrytych i rozpoznanych złóż. Operatorem projektu będzie PGNiG S.A..

Logistyka

Istotnym elementem wzmocnienia przewagi konkurencyjnej Grupy ORLEN jest dalszy rozwój obszaru logistyki. Do najważniejszych przedsięwzięć w tym obszarze należy budowa rurociągu produktowego z rafinerii w Możejkach do terminalu morskiego, co umożliwi zwiększenie wolumenów eksportowanych oraz obniżenie kosztów transportu. Nowe odcinki rurociągów produktowych powstaną także w Polsce pomiędzy Ostrowem Wielkopolskim i Wrocławiem oraz Boronowem i Trzebiną. PKN ORLEN S.A. zakłada także intensywniejsze wykorzystanie potencjału istniejących i nowobudowanych kawern, dzięki którym możliwe było pełniejsze zabezpieczenie potrzeb magazynowych oraz lepsze wykorzystanie cykli koniunkturalnych magazynowanych produktów. PKN ORLEN S.A. będzie również kontynuował restrukturyzację sieci własnych baz magazynowych.

W 2008 roku w obszarze logistyki prowadzono prace nad wzmocnieniem strategicznej pozycji PKN ORLEN S.A. Główne działania zorientowane były na zwiększenie bezpieczeństwa poprzez wsparcie strategicznych inicjatyw rozwoju infrastruktury logistycznej: rozbudowy rurociągów produktowych i zdolności magazynowych surowca i paliw. Szczególny nacisk położono na wypracowanie rozwiązań pozwalających na utrzymanie i zwiększenie bezpieczeństwa w zakresie transportu rurociągowego oraz magazynowania zapasów obowiązkowych i operacyjnych. Mając na uwadze postępujące ograniczenie możliwości operacyjnych spółki IKS Solino, PKN ORLEN S.A. przystąpił do prac nad stworzeniem „Strategii Kawernowej”. Uruchomione prace są jednocześnie odpowiedzią na zobowiązania wynikające ze zmiany ustawodawstwa w zakresie bezpieczeństwa, wielkości i struktury zapasów obowiązkowych oraz zalecenia Międzynarodowej Agencji Energii. PKN ORLEN S.A. w sytuacji rosnącego deficytu pojemności magazynowych na polskim rynku przystąpił do realizacji prac nad stworzeniem szczegółowego planu zwiększenia operacyjności i bezpieczeństwa wydłużenia eksploatacji istniejących podziemnych magazynów ropy i paliw.

Programy lojalnościowe

Program FLOTA przeznaczony jest dla klientów instytucjonalnych, dysponujących własnymi środkami transportu. Paliwowe karty flotowe pozwalają na dokonywanie bezgotówkowych zakupów paliw, towarów i usług na stacjach paliw należących do PKN ORLEN S.A. Do najliczniejszych uczestników programu należą: firmy spedycyjne, przedsiębiorstwa handlowo-usługowo-produkcyjne, banki, urzędy centralne i samorządowe oraz przedstawicielstwa zagraniczne.

W 2008 roku PKN ORLEN S.A. wprowadził szereg udogodnień dla swoich klientów korzystających z kart flotowych. W marcu 2008 roku uruchomiony został udoskonalony interaktywny portal dla uczestników programu FLOTA, który umożliwia administrowanie flotą przez internet, bez wychodzenia z biura i zbędnych dokumentów.

Ponadto, na mocy podpisanej umowy z D.A.S. Towarzystwem Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A. („D.A.S.”) posiadacze kart paliwowych Grupy ORLEN mogą korzystać z ubezpieczenia ochrony prawnej dla właścicieli oraz kierowców pojazdów mechanicznych. Ubezpieczenie ochrony prawnej to nowoczesny produkt ubezpieczeniowy, pozwalający zmniejszyć koszty związane z dochodzeniem swoich praw przed sądem. W ramach polisy D.A.S. pokrywa wszystkie koszty związane z etapem sądowym, a także służy profesjonalną pomocą prawną. Usługi wprowadzone do pakietu w zakresie ubezpieczenia ochrony prawnej to nowość na rynku kart paliwowych. Decyzja o włączeniu ich do pakietu programu FLOTA wiązała się przede wszystkim ze wzbogaceniem oferty kierowanej do klientów instytucjonalnych, zapewnieniu im maksimum usprawnień i dogodności w ramach obsługi flotowej, a także ma zachęcić osoby zarządzające flotami samochodowymi do skorzystania z programu oferowanego przez Grupę ORLEN.

Z kolei umowa, którą PKN ORLEN S.A. zawarł z firmą MOTO-PROFIL pozwala zaoferować flotom samochodowym skorzystanie z programu Moto-Flota obejmującego zarządzanie serwisem. Moto-Flota jest wyspecjalizowanym systemem zarządzania serwisem pojazdów samochodowych, zrzeszającym ponad 200 niezależnych i autoryzowanych serwisów działających w oparciu o ujednolicone ceny, procedury przeglądowe i naprawcze. Pracownicy firmy posiadają duże doświadczenie w branży motoryzacyjnej oraz w obsłudze klientów flotowych. Zapewniają doradztwo, pomoc techniczną, optymalizację kosztów oraz koordynację działań związanych z przeglądami i naprawami samochodów.

W ramach rozszerzenia oferty Programu Flota udostępniono klientom także możliwość zbierania punktów Vitay za zakup paliw premium. Wcześniej użytkownicy kart flotowych mogli zbierać punkty jedynie za promowane artykuły dostępne w sklepie i usługi (płyny eksploatacyjne i myjnia).

Dodatkowo w minionym roku PKN ORLEN S.A. wprowadził na 12 własnych stacjach możliwość tankowania bezpośrednio z dystrybutora środka redukującego szkodliwe cząsteczki spalin o nazwie AdBlue. Środek ten stosowany jest przede wszystkim w silnikach diesla najnowszej generacji, wykorzystujących technologię Selekttywnej Redukcji Katalitycznej (SCR). Większość europejskich producentów samochodów ciężarowych i autobusów w swoich najnowszych modelach stosuje technologię SCR w celu osiągnięcia niskiego poziomu emisji substancji szkodliwych niezbędną do spełnienia unijnych norm: Euro IV i Euro V. Dystrybutor AdBlue położony jest w sąsiedztwie

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

dystrybutora przeznaczonego do szybkiego tankowania oleju napędowego (TIR). Oznacza to możliwość jednoczesnego korzystania z wysoko wydajnego dystrybutora ON, jak i odrębnego dystrybutora AdBlue bez konieczności zmiany stanowiska.

Rozwój oferty oraz osiągnięcia Programu Flota zostały zauważone oraz docenione zarówno przez klientów, jak i przez ekspertów rynku flotowego w Polsce, czego najlepszym dowodem jest fakt, iż karty flotowe PKN ORLEN S.A. zdobyły Tytuł Produktu Flotowego Roku w ogólnopolskim plebiscycie Fleet Awards 2008 organizowanym przez Magazyn Flota oraz Fleet Management Institute Central-Eastern Europe.

Obecnie karty flotowe honoruje ponad 1700 stacji paliw sieci ORLEN i BLISKA, co oznacza, że transakcje flotowe realizowane są w każdym zakątku Polski.

Realizacja strategii przez ORLEN Gaz Sp. z o.o.

W 2008 roku realizowano przyjętą przez spółkę ORLEN Gaz Sp. z o.o. „Strategię bezpieczeństwa energetycznego”, której głównym założeniem są dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia w gaz płynny, rozbudowa bazy magazynowo-przeładunkowej oraz usprawnienie sieci dystrybucyjnej, mające na celu zagwarantowanie możliwości oferowania konkurencyjnych cen oraz zachowania stabilności dostaw.

Główne cele przyjętej strategii mają na celu zwiększenie udziału w rynku, ograniczenie sezonowych wahań cen oraz stworzenie realnego bezpieczeństwa energetycznego w zakresie LPG.

Zgodnie ze strategią rozwoju, spółka realizowała inwestycje, mające na celu rozbudowę zaplecza logistycznego. W czerwcu 2008 roku otwarto Terminal LPG w Sokółce, zaś w styczniu 2009 roku Terminal Morski LPG w Szczecinie. Terminal w Sokółce jest jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Polsce. W ciągu doby umożliwia przeładunek 1,5 tysiąca ton gazu płynnego na dwóch stanowiskach autocystern, czterech stanowiskach cystern kolejowych szerokotorowych i czterech kolejowych normalnotorowych. Docelowa pojemność magazynowa terminala w Sokółce wyniesie 1.600 m³. W 2009 roku ORLEN Gaz Sp. z o.o. ukończy rozbudowę parku zbiornikowego o dwa dodatkowe zbiorniki, każdy o pojemności 500 m³. Terminal Morski został zbudowany z myślą o operacjach związanych z przyjęciem, magazynowaniem i ekspedycją gazu płynnego, co oznacza rozładunek LPG ze statku, magazynowanie gazu w trzech zbiornikach o łącznej pojemności 4.500 m³ oraz załadunek na lądowe środki transportu. Terminal jest przystosowany do rozładunku tankowców o wyporności około 6 tysięcy DWT. Ma trzy w pełni zautomatyzowane stanowiska do przeładunku autocystern i dwa dla cystern kolejowych, a także 10 miejsc postojowych dla autocystern oraz tory odstawcze dla 30 cystern kolejowych.

Jednocześnie ORLEN Gaz Sp. z o.o. realizuje proces dezinvestycji. W 2008 roku spółka wystawiła na sprzedaż kilka swoich rozlewni, a także segmenty związane z rynkiem gazu płynnego w butlach oraz gazowych instalacjach przydomowych. Już w 2008 roku sprzedane zostały rozlewnie gazu płynnego we Wrocławiu i Redakach oraz nieruchomości w Złotowie, zaś w marcu 2009 roku ORLEN Gaz Sp. z o.o. sprzedał segment instalacji przydomowych.

ORLEN Gaz Sp. z o.o. zgodnie ze strategią zamierza zwiększyć swój udział w krajowym rynku LPG do 26 proc. Już od 2008 roku udział spółki wzrósł do ponad 22 proc.

ORLEN Oil Sp. z o.o.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju ORLEN Oil Sp. z o.o. jest koncepcja uwzględniająca kierunki zmian organizacyjnych wewnątrz Grupy ORLEN. Zakłada ona koncentrację aktywów olejowych grupy wokół ORLEN Oil Sp. z o.o., a w szczególności kontynuację działalności w oparciu o trzy własne centra produkcyjne w: Płocku, Trzebini i Jedliczu, oraz aktywa czeskie, tam gdzie jest to możliwe i uzasadnione.

Sytuację ORLEN Oil Sp. z o.o. determinowały w 2008 roku niestabilne warunki ekonomiczne. Na rynku środków smarnych w I półroczu 2008 roku obserwowano niespotykane dotychczas skokowe zmiany cen produktów, wynikające ze wzrostu cen surowców. Podczas gdy w pierwszej połowie roku ceny ropy osiągnęły rekordowe wartości, w kolejnych miesiącach malały osiągając poziom najniższy od wielu lat. Sytuacja gospodarcza znalazła odzwierciedlenie w chłonności rynku środków smarnych. Szacuje się, iż chłonność rynku w 2008 roku wyniesie około 228 tysięcy ton, zaś w 2009 roku spadnie do około 217 tysięcy ton.

Kryzys rynkowy spowodował spadek zapotrzebowania na środki smarne zarówno w przemyśle, jak i motoryzacji, łącznie o blisko 8% w porównaniu do roku 2007, zaś dobiegające z rynku niepokojące sygnały o spadku zamówień i ograniczeniu produkcji w sektorze przemysłu, przełożyły się dalszy spadek popytu.

Istotnym zagrożeniem dla spółki okazać się może wzrost cen produktów naftowych oraz zmiany kursów walut. Chcąc zminimalizować jego skutki spółka sukcesywnie zwiększa sprzedaż na rynkach, w których walutami są EUR lub USD.

ORLEN KoITrans Sp. z o.o.

Dostosowanie przepisów krajowych do przepisów obowiązujących w Unii Europejskiej w zakresie udostępniania infrastruktury kolejowej stworzyło podstawy do funkcjonowania na polskim rynku prywatnych operatorów zagranicznych. W celu poprawy konkurencyjności spółka stale rozwija jakość świadczonych usług dzięki pozyskaniu specjalistycznego taboru kolejowego oraz zwiększeniu parku pojazdów trakcyjnych przy zachowaniu konkurencyjności cenowej. Dalszy rozwój spółki jest powiązany z rozwojem przewozów licencyjnych oraz zwiększeniem ilości nalewanych, rozładowywanych i ekspediowanych produktów naftowych. Ważnym czynnikiem mającym wpływ na rozwój spółki pozostaje nadal stopień atrakcyjności transportu kolejowego w stosunku do pozostałych środków transportu.

Strategia IKS SOLINO S.A.

W 2008 roku spółka uczestniczyła w pracach nad budowaniem nowej strategii kawernowej dla Grupy ORLEN, w ramach której powstaje strategia dla spółki IKS Solino S.A. W ramach budowanej strategii spółki wypracowywane są główne kierunki rozwoju strategicznego IKS Solino S.A. spójne z potrzebami Grupy ORLEN:

- Dążenie do optymalizacji funkcji operacyjnych w Podziemnym Magazynie Ropy i Paliw w Górze;
- Budowa nowych pojemności magazynowych dla węglowodorów ciekłych i gazowych, zgodnie ze zdefiniowanymi potrzebami spółek Grupy ORLEN;
- Budowa układu połączonych rurociągami kopalń, zwiększająca możliwości operacyjne i pozwalająca na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami.

Występujący na rynku stały wzrost zapotrzebowania na solankę przemysłową oraz na usługi magazynowania we wysadach solnych węglowodorów płynnych i gazowych wskazuje na konieczność uruchomienia i zagospodarowania nowego złoża do celów eksploatacyjno-magazynowych.

IV. STRUKTURA GRUPY ORLEN I JEJ ZMIANY W 2008 ROKU

Na koniec 2008 roku PKN ORLEN S.A. posiadał bezpośrednio lub pośrednio udziały w:

- 85 spółkach zależnych,
- 6 spółkach współkontrolowanych,
- 15 spółkach stowarzyszonych.

W stosunku do stanu na koniec 2007 roku nastąpił spadek liczby spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych Grupy ORLEN ze 127 do 106.

Grupę ORLEN (spółki bezpośrednio powiązane i konsolidowane w 2008 roku) tworzą spółki, które można podzielić na dwie główne grupy:

4.1 Spółki działalności podstawowej

4.1.1 Spółki branżowe (wg wielkości obrotów)

- AB Mazeikiu Nafta z siedzibą w Juodeikiai na Litwie łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- UNIPETROL a.s. z siedzibą w Pradze łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- Anwil S.A. z siedzibą we Włocławku łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- Rafineria Trzebinia S.A. z siedzibą w Trzebini łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- ORLEN Asphalt Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Oil Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- Rafineria Nafty Jedlicze S.A. z siedzibą w Jedliczu łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- Inowrocławskie Kopalnie Soli „Solino” S.A. z siedzibą w Inowrocławiu,
- ORLEN Upstream Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- Etylobenzen Plock Sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Płocku.

4.1.2 Spółki zajmujące się sprzedażą paliw i gazu (wg wielkości obrotów)

- ORLEN Deutschland AG z siedzibą w Elmshorn,
- ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN PetroTank Sp. z o.o. z siedzibą w Widelce k/Kolbuszowej,
- Petrolot Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,
- ORLEN Gaz Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- ORLEN PetroProfit Sp. z o.o. z siedzibą w Niemcach k/Lublina łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- ORLEN Morena Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku,
- ORLEN PetroZachód Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu,
- Ship-Service S.A. z siedzibą w Warszawie łącznie z własną Grupą Kapitałową.

4.2 Spółki działalności uzupełniającej

4.2.1 Spółki transportowe (wg wielkości obrotów)

- ORLEN KolTrans Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Transport S.A. z siedzibą w Płocku.

4.2.2 Spółki serwisowe (wg wielkości obrotów)

- ORLEN Automatyka Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Wir Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku.

4.2.3 Spółki pozostałe (wg wielkości obrotów)

- ORLEN Projekt S.A. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Budonaft Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie,
- ORLEN Księgowość Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Laboratorium Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Administracja Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- Petrotel Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- ORLEN Medica Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku łącznie z własną Grupą Kapitałową,
- ORLEN Eko Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- Orlen Prewencja Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- Orlen Insurance Ltd z siedzibą w Selima na Malcie,
- Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A. z siedzibą w Płocku,
- Orlen Finance z siedzibą w Sztokholmie,
- Orlen Powiernik Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku,
- Orlen International Exploration & Production Company B.V. z siedzibą w Amsterdamie.
- Orlen Holding Malta Limited z siedzibą w Selima na Malcie.

4.3 Zmiany własnościowe w Grupie ORLEN w 2008 roku

Struktura Grupy ORLEN w odniesieniu do podmiotów podlegających konsolidacji oraz w zakresie istotnych akcji i udziałów w jednostkach powiązanych i pozostałych jednostkach została przedstawiona w notach 3 i 7.6 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

Do podstawowych zmian w powiązaniach organizacyjnych i kapitałowych w Grupie ORLEN w 2008 roku i do momentu sporządzenia niniejszego sprawozdania należy zaliczyć następujące zdarzenia:

- Zarejestrowanie w dniu 2 stycznia 2008 roku przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy spółki ORLEN Transport S.A. z siedzibą w Płocku. PKN ORLEN S.A. objął 65.460 tysięcy akcji ORLEN Transport S.A. o wartości nominalnej 1 złoty każda akcja, stanowiących około 97,61% kapitału zakładowego i 97,61% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki ORLEN Transport S.A. Spółka ORLEN Transport S.A. została utworzona w wyniku połączenia sześciu spółek zależnych PKN ORLEN S.A.: ORLEN Transport Płock Sp. z o.o., ORLEN Transport Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o., ORLEN Transport Nowa Sól Sp. z o.o., ORLEN Transport Szczecin Sp. z o.o., ORLEN Transport Słupsk Sp. z o.o., ORLEN Transport Olsztyn Sp. z o.o. Podstawowym przedmiotem działalności ORLEN Transport S.A. jest transport drogowy towarów pojazdami wyspecjalizowanymi, w tym w szczególności transport paliw. Inwestycja PKN ORLEN S.A. w akcje spółki ORLEN Transport S.A. ma charakter długoterminowy;
- Przeniesienie w dniu 18 stycznia 2008 roku własności 47 tysięcy akcji spółki AGROBOHEMIE a.s. oraz 26.448 tysięcy akcji o wartości nominalnej 40 CZK oraz 1.530 tysięcy akcji o wartości nominalnej 400 CZK spółki Synthesia a.s. ze spółki UNIPETROL a.s. na spółkę DEZA a.s. Transfer akcji nastąpił na podstawie dwóch umów, które zostały zawarte w dniu 31 października 2007 roku przez UNIPETROL a.s., jako zbywającego i spółkę DEZA a.s., jako nabywającego. Na podstawie umów UNIPETROL a.s. sprzedał na rzecz spółki DEZA a.s.:
 - 47 tysięcy akcji zwykłych spółki AGROBOHEMIE a.s., stanowiących 50% kapitału zakładowego spółki AGROBOHEMIE a.s. i tyle samo głosów na Walnym Zgromadzeniu AGROBOHEMIE a.s. Wartość nominalna jednej akcji AGROBOHEMIE a.s. wynosiła 10,8 tysięcy CZK (czyli około 1.494 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla CZK/PLN z dnia 18 stycznia 2008 roku);
 - 26.448 tysięcy zwykłych akcji na okaziciela w spółce Synthesia a.s., stanowiących 24,58% kapitału zakładowego spółki Synthesia a.s. i tyle samo głosów na Walnym Zgromadzeniu. Wartość nominalna jednej akcji Synthesia a.s. wynosiła 40 CZK (czyli około 5,5 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla CZK/PLN z dnia 18 stycznia 2008 roku);
 - 1.530 tysięcy zwykłych akcji na okaziciela w spółce Synthesia a.s., stanowiących 14,21% kapitału zakładowego spółki Synthesia a.s. i tyle samo głosów na Walnym Zgromadzeniu. Wartość nominalna jednej akcji Synthesia a.s. wynosiła 400 CZK (czyli około 55 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla CZK/PLN z dnia 18 stycznia 2008 roku).

Łączna cena za akcje AGROBOHEMIE a.s. wyniosła 503 milionów CZK (czyli około 69,6 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla CZK/PLN z dnia 18 stycznia 2008 roku). Łączna cena za akcje Synthesia a.s. wyniosła 680 milionów CZK (czyli około 94 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla CZK/PLN z dnia 18 stycznia 2008 roku);

- Zarejestrowanie w dniu 14 marca 2008 roku przez Kamer Van Koophandel w Amsterdamie, spółki prawa holenderskiego, która będzie działać pod firmą ORLEN International Exploration & Production Company B.V. z siedzibą w Amsterdamie („OIEP”). PKN ORLEN S.A. objął 180 udziałów w OIEP, o wartości nominalnej 100 EUR każdy udział, stanowiących 100,0% kapitału zakładowego i 100,0% głosów na zgromadzeniu wspólników OIEP. Objęte udziały zostały pokryte przez PKN ORLEN S.A. wkładem pieniężnym w wysokości 18 tysięcy EUR.

Podstawowym przedmiotem działalności OIEP jest między innymi: górnictwo ropy naftowej, górnictwo gazu ziemnego, działalność geologiczna i poszukiwawczo-rozpoznawcza. Inwestycja PKN ORLEN S.A. w spółkę OIEP ma charakter długoterminowy;

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

- W dniu 18 marca 2008 roku ORLEN Oil Sp. z o.o., jako zbywający oraz Petro-Oil DCS jako nabywający, zawarły umowę nabycia 264 udziałów w Petro-Oil DCS, stanowiących 24,0% kapitału zakładowego spółki, w celu ich umorzenia. Wartość nominalna każdego umorzonego udziału spółki Petro-Oil DCS wynosi 500 złotych. Wartość ewidencyjna umorzonych udziałów w księgach rachunkowych ORLEN Oil Sp. z o.o. na dzień 18 marca 2008 roku wynosiła 132 tysiące złotych. Łączne wynagrodzenie przysługujące ORLEN Oil Sp. z o.o. za umorzone udziały wynosi 600 tysięcy złotych;
- Nabycie w dniu 9 kwietnia 2008 roku przez OIEP od Odin Energi A/S z siedzibą w Hellerup, Dania, („Odin Energi”) udziałów w spółce Odin Energi Latvija.

W wyniku zawarcia Umowy OIEP nabyła od spółki Odin Energi 500 udziałów w Odin Energi Latvija, o wartości nominalnej 5 LVL każdy udział (czyli około 24,8 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/LVL z dnia 9 kwietnia 2008 roku), stanowiących 50,0% kapitału zakładowego spółki Odin Energi Latvija i 50,0% głosów na walnym zgromadzeniu Odin Energi Latvija. Umowa została zawarta równolegle z umową zakupu pozostałych 50,0% udziałów w Odin Energi Latvija przez partnera PKN ORLEN S.A., Kuwait Energy Company. Kuwait Energy Company dokonał zakupu udziałów poprzez swoją jednostkę zależną Kuwait Energy Netherlands Corporation.

Cena za nabywane udziały wynosi 950 tysięcy USD (czyli około 2.090 tysięcy złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/USD z dnia 9 kwietnia 2008 roku) i została pokryta ze środków własnych OIEP. Przejście własności udziałów Odin Energi Latvija na OIEP nastąpiła w dniu zapłaty ceny za nabywane udziały. Wartość ewidencyjna nabywanych udziałów w księgach rachunkowych OIEP jest równa cenie ich nabycia.

Investycja OIEP w udziały Odin Energi Latvija ma charakter długoterminowy. Zakup udziałów w Odin Energi Latvija daje prawo do 45,0% udziału w koncesjach na poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego w łotewskiej strefie ekonomicznej Morza Bałtyckiego.

Przedmiotem działalności Odin Energi Latvija jest przede wszystkim poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie węglowodorów;

- Zarejestrowanie w dniu 19 maja 2008 roku w litewskim rejestrze przedsiębiorstw spółki UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau z o.o. Spółka AB Mazeikiu Nafta podpisała 10 maja 2008 roku Akt Założycielski UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau. AB Mazeikiu Nafta nabyła w spółce UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau 500 tysięcy udziałów o wartości nominalnej jednego udziału wynoszącej 1 LTL (czyli około 0,98 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/LTL z dnia 19 maja 2008 roku). Nabyte udziały stanowią 100,0% kapitału zakładowego i reprezentują 100,0% głosów na Walnym Zgromadzeniu Wspólników spółki UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau.

Wstępna cena za nabyte udziały została pokryta przez AB Mazeikiu Nafta w formie gotówki w wysokości 125 tysięcy LTL (czyli około 122,5 tysięcy złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/LTL z dnia 19 maja 2008 roku). Pozostała część ceny za nabyte udziały, czyli 375,0 tysięcy LTL (czyli około 367,5 złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla PLN/LTL z dnia 19 maja 2008 roku) zostanie pokryta przez AB Mazeikiu Nafta w formie gotówki w ciągu 12 miesięcy od dnia podpisania Aktu Założycielskiego UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau.

Podstawową działalnością spółki UAB Mazeikiu Nafta Paslaugos Tau są między innymi: usługi cateringowe, sprzątania i utrzymania wnętrz oraz usługi ogrodnicze;

- Podpisanie przez zarząd PKN ORLEN S.A. w dniu 22 września 2008 roku warunkowej umowy na sprzedaż udziałów w spółce Petrotel Sp. z o.o. na rzecz spółki Telefonía Dialog S.A.

W wyniku zawarcia umowy PKN ORLEN S.A. zbył 6.150 udziałów w spółce Petrotel Sp. z o.o., o wartości nominalnej 1.000 złotych każdy udział oraz łącznej wartości nominalnej 6.150 tysięcy złotych, stanowiących 75% kapitału zakładowego i tyle samo ogólnej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników spółki Petrotel Sp. z o.o., za łączną cenę 32.410,5 tysięcy złotych.

Przejście własności zbywanych udziałów na Telefonię Dialog warunkowane było nie skorzystaniem przez pozostałych udziałowców Petrotel Sp. z o.o. z przysługującego im prawa pierwszeństwa nabycia zbywanych udziałów, zgodnie z zapisami umowy spółki Petrotel Sp. z o.o., oraz zapłaty pełnej kwoty stanowiącej cenę zakupu zbywanych udziałów. Pozostali udziałowcy Petrotel Sp. z o.o. nie skorzystali z prawa pierwszeństwa nabycia udziałów.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Kapitał zakładowy Petrotel Sp. z o.o. wynosi 8.200 tysięcy złotych i dzieli się na 8.200 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 1.000 złotych każdy. Wartość ewidencyjna zbywanych udziałów w księgach rachunkowych PKN ORLEN S.A. wynosiła 6.150 tysięcy złotych na dzień 30 czerwca 2008 roku.

W wyniku realizacji transakcji PKN ORLEN S.A. nie posiada żadnych udziałów w kapitale zakładowym Petrotel Sp. z o.o.

- Rozliczenie w dniu 18 grudnia 2008 roku transakcji nabycia przez PKN ORLEN S.A. akcji Polkomtel S.A. od TDC Mobile International A/S na podstawie umowy w przedmiocie akceptacji oferty i warunkowego zbycia akcji Polkomtel S.A., z dnia 10 marca 2006 roku, zawartej pomiędzy KGHM Polska Miedź S.A., PKN ORLEN S.A., Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (obecnie PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.) i WĘGŁOKOKS S.A. jako kupującymi oraz TDC Mobile International A/S jako sprzedawcą.

W wyniku rozliczenia transakcji PKN ORLEN S.A. nabył 980.486 akcji zwykłych imiennych w Polkomtel S.A., o wartości nominalnej 100 złotych każda, stanowiących około 4,78% kapitału zakładowego Polkomtel S.A., za cenę 180,50 EUR (o równowartości 753,41 złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla EUR/PLN z dnia 18 grudnia 2008 roku) za jedną akcję, to jest łącznie za cenę 176.977,7 tysięcy EUR (o równowartości 738.705 tysięcy złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla EUR/PLN z dnia 18 grudnia 2008 roku). Cena za akcje Polkomtel S.A. nabyte przez PKN ORLEN S.A. została pokryta w formie gotówki. Wartość ewidencyjna nabytych przez PKN ORLEN S.A. akcji Polkomtel S.A. została ujęta w księgach rachunkowych PKN ORLEN S.A. po cenie ich nabycia obejmującej koszty transakcji. W wyniku rozliczenia transakcji PKN ORLEN S.A. posiada 24,39% udziału w kapitale zakładowym Polkomtel S.A.

- Zawarcie w dniu 30 grudnia 2008 roku pomiędzy Rafinerią Nafty Jedlicze S.A. a „MO-BRUK” J. Mokrzycki Spółka Komandytowa umowy sprzedaży udziałów Spółki Raf-Ekologia Sp. z o.o.

W wyniku zawarcia umowy „MO-BRUK” J. Mokrzycki Spółka Komandytowa nabył od spółki Rafineria Nafty Jedlicze S.A. 6.362 udiały Raf-Ekologia Sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 złotych każdy udział, tj. o łącznej wartości nominalnej 636,2 tysięcy złotych, stanowiących 92,7% kapitału zakładowego spółki Raf-Ekologia Sp. z o.o. i 92,7% głosów na Zgromadzeniu Wspólników spółki Raf-Ekologia Sp. z o.o., za cenę 1.500 tysięcy złotych.

Zapłata ceny sprzedaży przez „MO-BRUK” J. Mokrzycki Spółka Komandytowa została dokonana w formie gotówki w dniu poprzedzającym transakcję. Przeniesienie własności zbytych udziałów nastąpiło z chwilą podpisania umowy.

W wyniku realizacji transakcji Rafineria Nafty Jedlicze S.A. nie posiada żadnych udziałów w kapitale zakładowym Raf-Ekologia Sp. z o.o.

- Podjęcie w dniu 11 lutego 2009 roku przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ORLEN Powiernik Sp. z o.o. uchwały o rozwiązaniu spółki i powołaniu likwidatora.

Kapitał zakładowy ORLEN Powiernik Sp. z o.o. wynosi 50 tysięcy złotych i dzieli się na 100 równych i niepodzielonych udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. PKN ORLEN S.A. posiada 100% udziału w kapitale zakładowym spółki ORLEN Powiernik Sp. z o.o.

W 2009 roku wniosek o otwarcie postępowania likwidacyjnego został złożony w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

- Podpisanie w dniu 20 lutego 2009 roku przez AB Mazeikiu Nafta aktu założycielskiego spółki UAB Remonto Mechanikos Centras i objęcie 6.200 tysięcy udziałów w UAB Remonto Mechanikos Centras o wartości nominalnej 1 LTL (czyli około 1,3752 złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 2 marca 2009 roku) każdy udział, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki UAB Remonto Mechanikos Centras i 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników spółki UAB Remonto Mechanikos Centras, za cenę 6.200 tysięcy LTL (czyli około 8.526,2 tysięcy złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 2 marca 2009 roku).

Wstępny wkład za nabyte udiały, wynoszący 1.550 tysięcy LTL (czyli około 2.131,6 tysięcy złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 2 marca 2009 roku), został zapłacony przez AB Mazeikiu Nafta w formie gotówki. Pozostała część wartości nominalnej zostanie pokryta przez AB Mazeikiu Nafta w formie wkładów gotówkowych w ciągu 12 miesięcy od momentu podpisania aktu założycielskiego. Inwestycja AB Mazeikiu Nafta w UAB Remonto Mechanikos Centras ma charakter długoterminowy.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Podstawowa działalność UAB Remonto Mechanikos Centras obejmuje świadczenie usług instalacji i konserwacji urządzeń mechanicznych oraz świadczenie usług pokrewnych dla osób fizycznych i prawnych;

- Podpisanie w dniu 20 lutego 2009 roku przez AB Mazeikiu Nafta aktu założycielskiego spółki UAB EMAS i objęcie 5.200 tysięcy udziałów w UAB EMAS o wartości nominalnej 1 LTL (czyli około 1,3752 złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 2 marca 2009 roku) każdy udział, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki UAB EMAS i 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników spółki UAB EMAS, za cenę 5.200 tysięcy LTL (czyli około 7.151 tysięcy złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 2 marca 2009 roku).

Wstępny wkład za nabyte udziały, wynoszący 1.300 tysięcy LTL (czyli około 1.787,8 tysięcy złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 2 marca 2009 roku), został zapłacony przez AB Mazeikiu Nafta w formie gotówki. Pozostała część wartości nominalnej zostanie pokryta przez AB Mazeikiu Nafta w formie wkładów gotówkowych w ciągu 12 miesięcy od momentu podpisania aktu założycielskiego. Inwestycja AB Mazeikiu Nafta w UAB EMAS ma charakter długoterminowy.

Podstawowa działalność UAB EMAS obejmuje świadczenie usług instalacji i konserwacji urządzeń elektrycznych oraz świadczenie usług pokrewnych dla osób fizycznych i prawnych.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

V. ZMIANY W ORGANIZACJI I ZARZĄDZANIU PKN ORLEN S.A. I SPÓŁKAMI GRUPY ORLEN

Na koniec 2008 roku w PKN ORLEN S.A. obowiązywał Regulamin Organizacyjny wprowadzony przez Zarząd PKN ORLEN S.A. Zarządzeniem z dnia 21 października 2008 roku.

Na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2008 roku Rada Nadzorcza PKN ORLEN S.A. podjęła uchwałę w sprawie zawieszenia na czas nieokreślony Pana Piotra Kownackiego w czynnościach Prezesa i Członka Zarządu PKN ORLEN S.A. W tym samym dniu Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie wskazania Członka Zarządu przejmującego uprawnienia Prezesa Zarządu. Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej na czas zawieszenia Pana Piotra Kownackiego, uprawnienia Prezesa Zarządu przejął Wiceprezes Zarządu Pan Wojciech Heydel.

W związku z powyższymi zmianami Zarząd w dniu 4 marca 2008 roku dokonał nowego podziału kompetencji pomiędzy Członków Zarządu, zgodnie z którym poszczególnym Członkom Zarządu powierzono nadzór nad następującymi obszarami działalności PKN ORLEN S.A.:

- Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży – sprzedaż hurtowa, detaliczna, marketing, planowanie i analizy sprzedaży, logistyka, alternatywne źródła energii, kadry, strategia i rozwój, public relations, obsługa Zarządu oraz audyt;
- Wiceprezes Zarządu ds. Wydobycia i Handlu Ropą – handel ropą, poszukiwania i wydobycie oraz inwestycje i dezinvestycje kapitałowe;
- Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych – rachunkowość i kontroling, zarządzanie finansami, zarządzanie kosztami, podatki, zarządzanie łańcuchem dostaw oraz relacje inwestorskie;
- Członek Zarządu ds. Zakupów i Informatyki – informatyka, zakupy, obsługa prawna, ryzyko regulacyjne, ochrona informacji niejawnych oraz kontrola i bezpieczeństwo;
- Członek Zarządu ds. Produkcji – produkcja rafineryjna, produkcja chemiczna, produkcja petrochemiczna, produkcja olejowa, produkcja energetyczna, technika, technologia oraz inwestycje majątkowe;
- Członek Zarządu ds. Organizacji i Grupy Kapitałowej – organizacja i integracja posiadanych aktywów, bezpieczeństwo pracy i ochrony środowiska, relacje ze związkami zawodowymi oraz nadzór formalno-prawny nad spółkami Grupy ORLEN.

W dniu 29 kwietnia 2008 roku Rada Nadzorcza PKN ORLEN S.A. powołała Wojciecha Heydla na stanowisko Prezesa Zarządu PKN ORLEN S.A., natomiast w dniu 15 maja 2008 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKN ORLEN S.A. został powołany Dariusz Jacek Krawiec. Dodatkowo Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 28 maja 2008 roku na Członków Zarządu PKN ORLEN S.A. powołała następujące osoby:

- Sławomira Roberta Jędrzejczyka,
- Wojciecha Roberta Kotlarka,
- Krystiana Patera,
- Marka Serafina

na wspólną trzyletnią kadencję Zarządu rozpoczynającą się po wygaśnięciu poprzedniej kadencji Zarządu PKN ORLEN S.A.

W związku z wyborem Członków Zarządu na nową kadencję w dniu 17 czerwca 2008 roku Zarząd PKN ORLEN S.A. podjął Uchwałę w sprawie nowego podziału kompetencji pomiędzy Członków Zarządu, który został ustalony następująco:

- Prezes Zarządu Generalny Dyrektor, pełniący jednocześnie funkcję Generalnego Dyrektora oraz nadzorujący obszar kadr, strategii i rozwoju, komunikacji korporacyjnej, obsługi Zarządu, audytu, ochrony informacji niejawnych oraz bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska,
- Wiceprezes Zarządu ds. Ropy i Grupy Kapitałowej sprawujący nadzór nad obszarami: handlu ropą, poszukiwań i wydobycia, organizacji i integracji posiadanych aktywów, zakupów, obsługi prawnej, zarządzania ryzykiem korporacyjnym, kontroli i bezpieczeństwa, relacji ze związkami zawodowymi oraz sprawujący nadzór formalno – prawny nad spółkami Grupy ORLEN,
- Członek Zarządu ds. Finansowych sprawujący nadzór nad obszarami: rachunkowości i kontrolingu, zarządzania finansami, podatków, relacji inwestorskich, inwestycji i dezinvestycji kapitałowych, zarządzania łańcuchem dostaw oraz informatyki,
- Członek Zarządu ds. Sprzedaży sprawujący nadzór nad obszarami sprzedaży hurtowej produktów rafineryjnych, sprzedaży detalicznej, marketingu, planowania i analiz sprzedaży, logistyki oraz alternatywnych źródeł energii,
- Członek Zarządu ds. Rafinerii sprawujący nadzór nad obszarami produkcji rafineryjnej, produkcji olejowej, produkcji energetycznej, techniki i technologii oraz zakładem produkcyjnym w Płocku,
- Członek Zarządu ds. Petrochemii sprawujący nadzór nad obszarami produkcji petrochemicznej i chemicznej, sprzedaży produktów petrochemicznych i chemicznych oraz inwestycji majątkowych.

W dniu 18 września 2008 roku Wojciech Heydel, Prezes Zarządu PKN ORLEN S.A. złożył na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnację z zajmowanego stanowiska. W związku z powyższym Rada Nadzorcza dnia 18 września 2008 roku powołała Dariusza Jacka Krawca na stanowisko Prezesa Zarządu PKN ORLEN S.A.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Na koniec 2008 roku obowiązywał podział kompetencji ustalony w dniu 21 października 2008 roku, zgodnie z którym podział kompetencji wśród członków Zarządu został ustalony w następujący sposób:

- Prezes Zarządu pełniący jednocześnie funkcję Dyrektora Generalnego oraz nadzorujący obszary: kadr, strategii i rozwoju, zakupów, Rady Koncernu, komunikacji korporacyjnej, audytu, handlu ropą, wydobywania ropy.
- Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych, sprawujący nadzór nad obszarami: planowania i sprawozdawczości, kontrolingu biznesowego, zarządzania łańcuchem dostaw, zarządzania finansami, podatków, relacji inwestorskich, inwestycji i dezinwestycji kapitałowych, informatyki, administracji i restrukturyzacji.
- Członek Zarządu ds. Sprzedaży, sprawujący nadzór nad obszarami: handlu hurtowego produktami rafineryjnymi, sprzedaży olejów, sprzedaży detalicznej, marketingu, kontrolingu sprzedaży, logistyki oraz alternatywnych źródeł energii.
- Członek Zarządu ds. Rafinerii, sprawujący nadzór nad obszarami: produkcji rafineryjnej, produkcji olejowej, produkcji energetycznej, efektywności produkcji rafineryjnej, kontrolingu rafinerii.
- Członek Zarządu ds. Petrochemii, sprawujący nadzór nad obszarami: produkcji petrochemicznej, sprzedaży produktów petrochemicznych, chemii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska, efektywności produkcji petrochemicznej, kontrolingu petrochemii, realizacji inwestycji majątkowych.

W 2008 roku przeprowadzono proces restrukturyzacji obszaru logistyki. Od 1 października 2008 roku zlikwidowano pięć Regionów Logistyki oraz przeprowadzono centralizację funkcji logistyki pierwotnej i wtórnej zapewniającą lepsze monitorowanie i zarządzanie stanami zapasów na stacjach oraz dostawami paliw. Kolejne działania w tym obszarze koncentrowały się na uproszczeniu procedur obrotu paliwami na terminalach oraz centralizacji planowania remontów baz magazynowych. W związku z realizacją projektu zatrudnienie w obszarze logistyki zostało zredukowane o 53 etaty. Roczne oszczędności będące efektem I etapu restrukturyzacji szacowane są na około 6,5 miliona złotych. W kolejnym etapie, który sfinalizowany zostanie w 2009 roku przeprowadzona zostanie analiza funkcjonowania terminali paliw, realizacja projektu automatyzacji procesów oraz przeprowadzenie reorganizacji zatrudnienia w terminalach.

W 2008 roku w wyniku kontynuacji procesu restrukturyzacji i reorganizacji obszaru finansowo – księgowego do spółki ORLEN Księgowość Sp. z o.o przeniesiono proces rozliczeń stacji paliw.

W 2008 roku w Grupie Możejki kontynuowano rozpoczęty w 2007 roku proces integracji z PKN ORLEN S.A. w obszarze sprzedaży, produkcji, logistyki, finansach i IT. W związku z powyższym przeprowadzono zmiany w procedurach i zarządzeniach wewnętrznych, które dostosowano do standardów PKN ORLEN S.A. W dniu 30 kwietnia 2008 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki AB Mazeikiu Nafta zaakceptowało nowy statut, który wprowadził model ładu korporacyjnego poprzez wzmocnienie pozycji Zarządu oraz Rady Nadzorczej. Konsekwencją zmian statutu spółki były również przeprowadzone zmiany w aneksie do Umowy Akcjonariuszy.

Przeprowadzone w 2008 roku zmiany struktury organizacyjnej w kluczowych obszarach miały na celu poprawę współpracy w ramach segmentów pomiędzy PKN ORLEN S.A. i Grupą Możejki oraz zwiększenie zaangażowania menadżerów PKN ORLEN S.A. w wyznaczanie celów oraz nadzór nad ich realizacją.

W 2008 roku zoptymalizowano struktury organizacyjne spółki AB Możejki Nafta w obszarze sprzedaży. Litewska działalność spółki Możejki Nafta Trading House została włączona do struktur spółki AB Możejki Nafta. Spółka kontynuowała również działania związane z wydzieleniem ze struktur organizacyjnych procesów nie związanych z podstawową działalnością operacyjną. W związku z powyższym 2008 roku rozpoczęły działalność dwie spółki UAB Mazeikiu Nafta Health Care Center oraz UAB Paslaugos Tau świadczące usługi w zakresie ochrony zdrowia oraz cateringu, sprzątanía i utrzymania wnętrz.

W 2008 roku przeprowadzono dalsze działania w zakresie restrukturyzacji organizacyjnej Grupy UNIPETROL i jej dostosowania do struktury segmentowej PKN ORLEN S.A. W ramach wdrożenia modelu Corporate Governance dokonane zostały zmiany w statutach poszczególnych spółek mające na celu uelastycznienie prowadzonych działań i ich dopasowanie do warunków rynkowych. Istotne zmiany poprzez nowelizację statutu spółki zostały przeprowadzone w spółce UNIPETROL a.s. W rezultacie podjętych działań zmniejszono liczbę Członków Rady Nadzorczej z dwunastu do dziewięciu osób, zmniejszono liczbę członków Komitetów działających przy Radzie Nadzorczej spółki z czterech do trzech osób, poszerzone zostały uprawnienia Rady Nadzorczej w kwestii udzielania zgody Zarządowi na działania związane nie tylko z zaciąganiem przez UNIPETROL a.s. kredytów lub innych form zadłużenia finansowego od osób trzecich, ale również w odniesieniu do udzielania kredytów lub innych form zadłużenia finansowego przez spółkę UNIPETROL a.s. na rzecz osób trzecich oraz doprecyzowane zostały również obowiązki Członków Zarządu w sytuacji konfliktu interesów. W związku z przyjęciem nowego Regulaminu Organizacyjnego spółki nastąpiło ponadto przyporządkowanie poszczególnych segmentów do odpowiednich członków Zarządu, a wraz z nim przeprowadzono przypisanie odpowiedzialności za spółki zależne.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

W dalszym ciągu realizowane są procesy akwizycyjne i restrukturyzacyjne mające na celu uporządkowanie aktywów Grupy UNIPETROL. W styczniu br. zamknięta została transakcja związana z ugodą ze spółką DEZA a.s. w sprawie przekazania 50,0% akcji spółki AGROBOHEMIE a.s. i 38,8% akcji spółki Synthesia a.s. w wyniku czego spółka DEZA a.s. zrzekła się dochodzenia wszystkich nagromadzonych kar umownych, odszkodowania i odsetek. Zakupiono 3,73% udział w spółce Paramo od PKN ORLEN S.A. Akwizycja ta umożliwiła spółce UNIPETROL a.s. przekroczenie progu 90% udziału w spółce Paramo, koniecznego do uruchomienia procesu wykupu pozostałych akcjonariuszy (squeeze-out). Proces wykupu akcjonariuszy mniejszościowych Paramo kontynuowany jest w roku 2009. W wyniku restrukturyzacji UNIPETROL TRADE a.s. zamknięte zostały jej spółki zależne, m.in. we Włoszech, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, czy Francji. W wyniku fuzji spółek w Niemczech powstała 1 spółka zależna UNIPETROL TRADE a.s.

W 2008 roku w Grupie Kapitałowej Rafinerii Nafty Jedlicze S.A. kontynuowane były prace związane z wdrożeniem systemu zarządzania segmentowego. Obejmowały one wdrażanie jednolitych uregulowań proceduralnych w kluczowych obszarach działalności w ramach Grupy ORLEN. Dodatkowo w I półroczu 2008 roku wdrożona została „Procedura postępowania przy realizacji Projektów Inwestycji Kapitałowych oraz Projektów Dezinwestycji Kapitałowych”. W ramach systemu premiowania kadry kierowniczej w Rafinerii Nafty Jedlicze S.A. oraz Zarządów w spółkach Grupy Kapitałowej Rafinerii Nafty Jedlicze S.A. zaimplementowany został model oparty o system MBO. Ponadto, w dniu 31 grudnia 2008 roku nastąpiło połączenie spółek Rafineria Nafty Jedlicze S.A. i RAF-ENERGIA Sp. z o.o., w drodze przejęcia spółki RAF-ENERGIA Sp. z o.o. przez Rafinerię Nafty Jedlicze S.A. Zmiana ta, poprzez scalenie produkcji i dystrybucji mediów energetycznych w jednej strukturze organizacyjnej, korzystnie wpłynęła zarówno na optymalizację kosztów funkcjonowania oraz zatrudnienia, jak również na poprawę procesu zarządzania produkcją, przesyłem, ale także procesami inwestycyjno-modernizacyjnymi w zakresie wytwarzania i sprzedaży mediów energetycznych w Rafinerii Nafty Jedlicze S.A. W 2008 roku spółka ORLEN Oil Sp. z o.o. dokonała inkorporacji zakupionej od Rafinerii Nafty Jedlicze S.A. jednostki produkcyjnej Oleje i Smary w Jedliczu. Zakupioną jednostkę poddano restrukturyzacji.

W 2008 roku w Rafinerii Trzebinia S.A. doszło do reorganizacji obszaru logistyki. W ramach nowego Biura Logistyki utworzone zostały dwa działy: Logistyki i Technicznej Obsługi Logistyki. Dodatkowo powołano do życia nową komórkę organizacyjną Pełnomocnika ds. Restrukturyzacji podporządkowaną bezpośrednio Prezesowi Zarządu. W ramach służb handlowych pion handlowy został przyporządkowany bezpośrednio Prezesowi Zarządu, a cały dotychczasowy pion Dyrektora ds. Finansowych i Dział Informatyki został bezpośrednio podporządkowany Członkowi Zarządu. W dniu 18 listopada 2008 roku w pionie prezesa Zarządu do Biura Handlowego przypisano Dział Sprzedaży i Dział Zakupów. Dodatkowo zlikwidowano stanowisko Dyrektora ds. Finansowych a utworzono podległe bezpośrednio Członkowi Zarządu stanowisko Głównego Controllera, odpowiedzialnego za Dział Controllingu.

W 2008 roku w Grupie Kapitałowej Anwil S.A. doszło do zmian struktur organizacyjnych spółki Spolana a.s. Reorganizacja dotyczyła jednostek biznesowych Polichlorku Winyłu i Kaprolaktamu jako samodzielnych jednostek organizacyjnych dotychczas odpowiedzialnych za produkcję i sprzedaż. W trakcie 2008 roku doszło do likwidacji jednostek dotychczas funkcjonujących w randze pionów i odpowiedzialnych za logistykę, strategię, integrację i technikę. Przeprowadzone zmiany miały na celu uproszczenie struktur zarządzania oraz zmniejszenie liczby stanowisk menadżerskich. W ramach pozostałych trzech obszarów: dyrektora generalnego, produkcyjno-technicznego oraz finansowego doszło do zmniejszenia liczby stanowisk managerów wyższego szczebla z 37 na 18. Dodatkowo przeniesiono usługi transportu wewnętrznego wraz z obsługą oraz procesy związane z magazynowaniem, transportem i składowaniem soli wraz z personelem je wykonującym do spółek zewnętrznych nie mających powiązania kapitałowego z spółką Spolana a.s.

W 2008 roku w spółce ORLEN Deutschland AG doszło do zmian w strukturze zarządzania spółką. W działach operacyjnych doszło do zwiększenia odpowiedzialności osób zarządzających regionami i grupami stacji. Powołano funkcję centralnych zakupów w celu uzyskiwania najlepszych efektów finansowych w przetargach na zlecane przez spółkę usługi.

W 2008 roku w spółce ORLEN Transport S.A. zostały przeprowadzone działania w obszarze restrukturyzacji zatrudnienia, skorelowane z optymalizacją realizowanych przez spółkę procesów. Prowadzone działania konsolidacyjne po połączeniu 6 spółek transportowych, polegające w głównej mierze na zdefiniowaniu kluczowych procesów oraz ich centralizacji (m.in. planowanie i rozliczanie usług transportowych, nadzór nad działalnością warsztatów własnych), zaowocowały zmniejszonym zapotrzebowaniem na zasoby kadrowe, zwłaszcza w części dotyczącej personelu administracyjnego. Dzięki przeprowadzonym działaniom spółka na koniec grudnia 2008 roku w porównaniu do stycznia 2008 roku obniżyła poziom zatrudnienia o 125 osób. Ponadto w 2009 roku planowana jest dalsza restrukturyzacja zatrudnienia, co zapewni docelowo redukcję kosztów osobowych przy zapewnieniu pełnej efektywności realizowanych procesów.

VI. INFORMACJE DODATKOWE

6.1 Informacje o znaczących umowach

- W dniu 16 stycznia 2008 roku PKN ORLEN S.A. podpisał roczną umowę z Lukoil Warsaw Sp. z o.o.. Na podstawie umowy PKN ORLEN S.A. sprzedaje spółce Lukoil Warsaw Sp. z o.o. benzynę i olej napędowy w okresie od 16 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku. Wartość przedmiotu umowy w okresie jej trwania szacowana jest na około 1.287 milionów złotych;
- W dniu 31 stycznia 2008 roku spółka AB Mazeikiu Nafta zawarła umowy roczne na sprzedaż benzyny i oleju napędowego drogą morską do GT Trading OY z siedzibą w Finlandii. Szacunkowa wartość powyższych umów wynosi około 950 milionów USD (czyli około 2.321 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 31 stycznia 2008 roku). Zawarcie wymienionych wyżej umów stabilizuje sprzedaż produktów paliwowych AB Mazeikiu Nafta poprzez morze. W dniu 2 października 2008 roku weszła w życie umowa między AB Mazeikiu Nafta, GT Trading OY („GT Trading OY”) oraz TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam, Branch Office Lucerne („TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam”).

Zgodnie z zapisami umowy TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam staje się stroną porozumienia, w miejsce GT Trading OY, o takich samych warunkach handlowych jak umowa na sprzedaż benzyny oraz umowa na sprzedaż oleju napędowego, zawartych 31 stycznia 2008 roku. Umowa na sprzedaż benzyny oraz umowa na sprzedaż oleju napędowego pomiędzy AB Mazeikiu Nafta i GT Trading OY ulega jednocześnie rozwiązaniu. TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam przejmuje zobowiązania wobec AB Mazeikiu Nafta wynikające z tych kontraktów. Porozumienie obowiązuje od 2 października do 31 grudnia 2008 roku. Wartość przedmiotu umowy, obejmująca wartość benzyny i oleju napędowego pozostałą do sprzedania przez AB Mazeikiu Nafta dla TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam w 2008 roku, wynosi około 500 milionów USD (czyli około 1.224 milionów złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 2 października 2008 roku).

- W dniu 29 stycznia 2008 roku ORLEN Deutschland AG zawarł kontrakt roczny z Deutsche BP Aktiengesellschaft. Przedmiotem umowy jest sprzedaż paliw spółce ORLEN Deutschland AG w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku. Szacunkowa wartość transakcji wynosi około 1.200 milionów EUR (czyli około 4.342 miliony złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla EUR/PLN z dnia 29 stycznia 2008 roku);
- W dniu 28 maja 2008 roku ORLEN Deutschland AG podpisał umowę z Shell Deutschland Oil GmbH na dostawę paliwa dla stacji ORLEN Deutschland AG w Niemczech w okresie od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku. Szacunkowa wartość umowy wynosi około 1.050 milionów EUR (czyli około 3.567 milionów złotych według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla EUR/PLN z dnia 28 maja 2008 roku).
- W dniu 2 grudnia 2008 roku AB Mazeikiu Nafta zawarła z TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam, z siedzibą w Amsterdamie dwie umowy roczne na sprzedaż drogą morską benzyny i oleju napędowego.

Na podstawie pierwszej umowy AB Mazeikiu Nafta sprzedaje spółce TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam benzynę w 2009 roku, zaś na podstawie drugiej umowy AB Mazeikiu Nafta sprzedaje spółce TRAFIGURA BEHEER B.V. Amsterdam olej napędowy w 2009 roku.

Szacunkowa wartość netto umowy na sprzedaż benzyny wynosi około 360 milionów USD (czyli około 1.094 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 2 grudnia 2008 roku), natomiast umowy na sprzedaż oleju napędowego około 390 milionów USD (czyli około 1.185 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 2 grudnia 2008 roku).

Łączna szacunkowa wartość netto wymienionych wyżej umów wynosi około 750 milionów USD (czyli około 2.279 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 2 grudnia 2008 roku).

Zawarcie wymienionych wyżej umów stabilizuje sprzedaż produktów paliwowych AB Mazeikiu Nafta poprzez morze.

- W dniu 2 grudnia 2008 roku AB Mazeikiu Nafta zawarła z ESC Trading S.A. umowę roczną na sprzedaż drogą morską oleju napędowego.

Na podstawie umowy AB Mazeikiu Nafta sprzedaje spółce ESC Trading S.A. olej napędowy w 2009 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi około 600 milionów USD (czyli około 1.824 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 2 grudnia 2008 roku).

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Łączna szacunkowa wartość netto umów zawartych pomiędzy AB Mazeikiu Nafta a ESC Trading S.A. w ciągu ostatnich 12 miesięcy wynosi około 686 milionów USD (czyli około 2.086 milionów złotych według kursów średnich Narodowego Banku Polskiego dla USD/PLN z dnia 2 grudnia 2008 roku)

- W dniu 31 grudnia 2008 roku PKN ORLEN S.A. podpisał umowę roczną z Shell Polska Sp. z o.o. Na podstawie umowy PKN ORLEN S.A. będzie sprzedawał benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009 roku spółce Shell Polska. Wartość netto przedmiotu umowy w okresie jej trwania szacowana jest na około 3.159 milionów złotych;
- W dniu 31 grudnia 2008 roku PKN ORLEN S.A. zawarł umowę roczną z BP Polska Sp. z o.o. Na podstawie umowy PKN ORLEN S.A. będzie sprzedawał spółce BP Polska benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi 2.771 milionów złotych.
- W dniu 31 grudnia 2008 roku PKN ORLEN S.A. zawarł umowę roczną z ORLEN PetroCentrum Sp. z o.o. na sprzedaż benzynę i olej napędowy w okresie od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi około 3.942 milionów złotych.
- W dniu 5 lutego 2009 roku PKN ORLEN S.A. zawarł umowę typu spot z Gunvor International B.V. Amsterdam, Geneva Branch („Gunvor International B.V. Amsterdam”) na dostawę w lutym 2009 roku drogą morską do AB Mazeikiu Nafta ropy naftowej REBCO. Szacunkowa wartość netto umowy wynosi około 30,9 milionów USD (czyli około 111,7 milionów złotych wg kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla USD z dnia 5 lutego 2009 roku).

Łączna wartość umów zawartych pomiędzy PKN ORLEN S.A. a Gunvor International B.V. Amsterdam w ciągu ostatnich 12 miesięcy wynosi około 1.992 miliony złotych.

- W dniu 17 lutego 2009 roku AB Mazeikiu Nafta zawarła ze spółką Koleje Litewskie umowę na przewóz produktów naftowych. Umowa obowiązywać będzie do końca roku 2024. Łączna szacowana wartość umowy w całym okresie jej trwania wynosi około 3 miliardów LTL (czyli około 4.198,5 milionów złotych, według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego dla LTL/PLN z dnia 17 lutego 2009 roku).

6.2 Informacje o podstawowych produktach i usługach oraz o rynkach zbytu i źródłach zaopatrzenia ze wskazaniem poszczególnych dostawców

Do podstawowych produktów Grupy ORLEN należą:

1. Produkty rafineryjne: benzyny, oleje napędowe, lekki olej opałowy, paliwo Jet, gaz płynny, ciężki olej opałowy;
2. Produkty petrochemiczne: etylen, propylen, polietylen, polipropylen, benzen, butadien, aceton, fenol, glikole, toluen, ortoksylen, paraksylen;
3. Produkty chemiczne: PCW, sałetra amonowa, granulaty PCW, soda kaustyczna, ług sodowy.

Wolumenowa sprzedaż Grupy ORLEN w 2008 roku osiągnęła poziom 35.178 tysięcy ton i była o 12,4% wyższa od zrealizowanej w roku poprzednim. Sprzedaż segmentu rafineryjnego osiągnęła poziom 27.911 tysiące ton, o 19,4% powyżej poziomu z 2007 roku. W obszarze tym doszło do wzrostu wolumenu sprzedaży benzyn o 20,9% oraz oleju napędowego o 20,3%. Pozytywne trendy wystąpiły również w sprzedaży pozostałych produktów segmentu rafineryjnego (lekki olej opałowy, paliwo Jet A-1, siarka, ciężki olej opałowy i inne), których wolumenowa sprzedaż wzrosła o 19,0%.

Sprzedaż wolumenowa segmentu petrochemicznego w 2008 roku zanotowała 3,3% spadek, również w ujęciu wartościowym sprzedaż zmniejszyła się o 913.844 tysięcy złotych. Do produktów charakteryzujących się największym spadkiem sprzedaży należały między innymi: propylen o 9,7%, butadien o 28,1%, toluen o 14,1%, fenol o 14,7%, paraksylen o 21,8% oraz ortoksylen o 19,4%.

Sprzedaż segmentu chemicznego w 2008 roku w ujęciu wolumenowym spadła o 3,7%, natomiast wartościowo zwiększyła się o 84.038 tysięcy złotych. Największy spadek sprzedaży dotyczył PCW i granulatu oraz nawozów sztucznych, których sprzedaż spadła odpowiednio o 13,7% i 1,6%.

Skonsolidowaną sprzedaż Grupy ORLEN w podziale geograficznym rynku za 2008 i 2007 rok przedstawia nota 8 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

PKN ORLEN S.A., na mocy zawartych umów, od pierwszego kwartału 2007 roku dostarcza ropę do wszystkich swoich rafinerii w Polsce, Czechach i na Litwie. W 2008 roku dostawy ropy naftowej przebiegały bez zakłóceń i były realizowane zgodnie z planem.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

Zaopatrzenie PKN ORLEN S.A. w ropę naftową realizowane było głównie z obszaru Rosji (90,1%) i Białorusi (2,5%). Zakupione w 2008 rokuropy niskosiarkowe pochodziły z Azerbejdżanu (1,5%), Norwegii (4,2%) oraz Wielkiej Brytanii (1,7%). Dostawcami były firmy operujące na rynku ropy rosyjskiej oraz handlowcy działający na międzynarodowym rynku naftowym. Dostawcami, których udział w zaopatrzeniu PKN ORLEN S.A. w surowce przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży ogółem w 2008 roku były firmy J&S oraz Petraco. Procentowy udział w dostawach ropy do rafinerii w Płocku ogółem wyniósł dla w/w spółek odpowiednio 42,9% oraz 25,0%.

Kierowana do rafinerii w Możejках ropa naftowa pochodziła głównie z obszaru Rosji (99,2%), pozostałą ilość stanowiła ropa norweska (0,8%). Dostawcami ropy naftowej do rafinerii w Możejках w 2008 roku były firmy o ugruntowanej pozycji na rynku ropy naftowej, jednakże w 2008 roku żaden z dostawców ropy dla Grupy Możejki nie przekroczył 10% progu skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży ogółem Grupy ORLEN. W związku z zaprzestaniem tłoczenia rurociągiem ropy na Litwę w lipcu 2006 roku, dostawy surowca do rafinerii w Możejках były realizowane wyłącznie drogą morską poprzez port w Butyndze.

Kierowana do Grupy UNIPETROL w 2008 roku ropa naftowa pochodziła z obszaru Rosji (74,2%), Azerbejdżanu (15,8%), Norwegii (5,0%) oraz Kazachstanu (5,0%). Dostawcami były firmy traderskie operujące na międzynarodowym rynku naftowym oraz inne firmy operujące na rynku ropy rosyjskiej. W 2008 roku żaden z dostawców ropy dla Grupy UNIPETROL nie przekroczył 10% progu skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży ogółem Grupy ORLEN.

6.3 Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez PKN ORLEN S.A. lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe

Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez PKN ORLEN S.A. lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe zostały opisane w nocie 17 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

6.4 Informacje o toczących się postępowaniach dotyczących zobowiązań lub wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych PKN ORLEN S.A.

Informacje o toczących się postępowaniach, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych PKN ORLEN S.A. zostały opisane w nocie 18 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

6.5 Wynagrodzenie, łącznie z wynagrodzeniem z zysku wypłacone i należne lub potencjalnie należne Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz członkom kluczowego personelu kierowniczego zgodnie z MSR 24

Świadczenia dla Zarządu, Rady Nadzorczej i kluczowego personelu kierowniczego zostały opisane w nocie 19 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

6.6 Umowy zawarte z osobami zarządzającymi o zakazie konkurencji i rozwiązaniu umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska

Umowy zawarte pomiędzy PKN ORLEN S.A. a osobami zarządzającymi stanowią, iż osoby te zobligowane są przez okres 6 lub 12 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, do powstrzymania się od działalności konkurencyjnej. W okresie tym Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia w wysokości sześć- lub dwunastokrotności miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, płatnego w równych ratach miesięcznych. Ponadto umowy te przewidują wypłatę wynagrodzenia w przypadku rozwiązania umowy wskutek odwołania z zajmowanego stanowiska. Wynagrodzenie w takim przypadku wynosi sześć- lub dwunastokrotność miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

6.7 Informacje o dacie zawarcia przez PKN ORLEN S.A. umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych oraz wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Informacje o dacie zawarcia przez emitenta umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych oraz wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zostały opisane w nocie 20 do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2008 rok.

6.8 Liczba akcji PKN ORLEN S.A. i pozostałych podmiotów Grupy ORLEN, będąca w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących PKN ORLEN S.A.

Grzegorz Borowiec, Członek Rady Nadzorczej, na dzień 31 grudnia 2008 roku posiadał 100 akcji PKN ORLEN S.A. Janusz Zieliński, Członek Rady Nadzorczej, na dzień 31 grudnia 2008 roku posiadał 407 akcji PKN ORLEN S.A.

POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN SPÓŁKA AKCYJNA
SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKN ORLEN

6.9 Akcjonariat PKN ORLEN S.A.

Struktura akcjonariatu PKN ORLEN S.A. na dzień 31 grudnia 2008 roku:

Akcjonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Udział w kapitale podstawowym
Nafta Polska S.A.	74.076.299	74.076 299	92.595.374	17,32%
Skarb Państwa	43.633.897	43.633.897	54.542.371	10,20%
Pozostali	309.998.865	309.998.865	387.498.581	72,48%
Razem	427.709.061	427.709.061	534.636.326	100,00%

Nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

6.10 Raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego

Raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego w PKN ORLEN S.A. w 2008 roku stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy ORLEN za 2008 rok.

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna
za 2008 roku
przedkłada Zarząd w składzie:

.....
Dariusz Krawiec
Prezes Zarządu

.....
Sławomir Jędrzejczyk
Wiceprezes Zarządu

.....
Wojciech Kotlarek
Członek Zarządu

.....
Krystian Pater
Członek Zarządu

.....
Marek Serafin
Członek Zarządu

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2009 roku